

Numere complexe

1. Multimea numerelor complexe este $C = R \times R = \{(a;b) \mid a, b \in R\}$ cu operatiile:

$$z_1 = (a_1; b_1), z_2 = (a_2; b_2) \quad a_1, b_1, a_2, b_2 \in R, \quad z_1 + z_2 = (a_1 + a_2; b_1 + b_2),$$

$$z_1 \cdot z_2 = (a_1 a_2 - b_1 b_2; a_1 b_2 + a_2 b_1),$$

Partea reala $(a; 0) = a \in R$, prin definitie $i = (0; 1)$, deci $i^2 = -1$, partea imaginara $bi = (b; 0) (0; 1) = (0; b) = ib$, deci $z = (a; b) = (a; 0) + (0; b) = a + bi$

Ex.1:

a) Fie $z = 2 - 3i$, partea reala $= 2$, partea imaginara $= -3i$, coeficientul partii imaginare $= -3$.

b) Fie $z_1 = (2; -1)$, $z_2 = (-3; 5)$, calculati $z_1 + z_2$; $z_1 \cdot z_2$

deci $z_1 + z_2 = (2 - 3; -1 + 5) = (-1; 4)$ sau direct $z_1 = 2 - i$, $z_2 = -3 + 5i$ si

$$z_1 + z_2 = (2 - i) + (-3 + 5i) = (2 - 3) + i(-1 + 5) = -1 + 4i$$

produsul $z_1 z_2 = (2(-3) - (-1)(5); 2 \cdot 5 + (-1)(-3)) = (-1; 13)$ sau direct $z_1 = 2 - i$,

$$z_2 = -3 + 5i \text{ si } z_1 z_2 = (2 - i)(-3 + 5i) = (2)(-3) + 2(5i) + (-i)(-3) + (-i)(5i) =$$

$$-6 + 10i + 3i - 5i^2 = -6 + 13i - 5(-1) = -1 + 13i, \text{ am facut inmultirea parantezelor}$$

2. Forma algebrica a unui numar complex este : $z = a + bi$, unde partea reala este $a = \text{Re}(z)$, coeficientul partii imaginare este $b = \text{Im}(z)$, partea imaginara este bi , iar $a, b \in R$ si $i^2 = -1$.

Ex.2: Fie $z = 1 - 2(1 + i) = 1 - 2 - 2i = -1 - 2i$, deci $a = -1$ si $b = -2$

3. Doua numere complexe z_1 si z_2 sunt egale daca $a_1 = a_2$ si $b_1 = b_2$, unde $z_1 = (a_1; b_1)$, $z_2 = (a_2; b_2)$.

Ex.3: Fie $z_1 = -3 - i$, $z_2 = -1 + 3i$ si evident nu sunt egale, in schimb $z_1 = -3 - i$, $z_2 = -1 - 7i + 2(-1 + 3i) = -1 - 7i - 2 + 6i = -3 - i$, sunt egale

4. Inversul lui $z = a + bi$ este nr. complex, z' cu proprietatea ca $zz' = 1$, rezulta $z' = a/(a^2 + b^2) - (bi)/(a^2 + b^2)$ si notam $z' = z^{-1}$

Ex.4: Fie $z_1 = -3 - i$, $a = -3$ si $b = -1$, deci $z' z_1 = 1$, rezulta prin calcul elementar, adica fara a aplica formula de mai sus :

$$z' = 1/z_1 = 1/(-3 - i) = (-3 + i)/((-3 - i)(-3 + i)) = (-3 + i)/((-3)^2 - (i)^2) =$$

$$(-3 + i)/(9 - (-1)) = (-3 + i)/10 = -3/10 + i/10, \text{ rezulta ca } z' = -3/10 + i/10$$

$$\text{Pentru } z_2 = -1 + 3i, \text{ avem } z' = 1/z_2 = 1/(-1 + 3i) = -1/10 - 3i/10$$

5. Puterile lui i :

Avem si relatiile: $i^{4k} = 1$, $i^{4k+1} = i$, $i^{4k+2} = -1$, $i^{4k+3} = -i$

Ex.5: Calculati : $i^2 = -1$, $i^4 = i^2 i^2 = (-1)(-1) = 1$, $i^7 = i^4 i^3 = i^4 i^2 i = -i$, etc..., $i^{2000} = i^{4 \cdot 500} = 1$, $i^{2001} = i^{2000+1} = i^{4 \cdot 500+1} = 1 \cdot i = i$, etc...

6. Conjugatul lui $z=a+bi$ este $\bar{z}=a-bi$ si se vede ca $z\bar{z}=a^2+b^2>0$,
 $a=(z+\bar{z})/2$, $b=(z-\bar{z})/2i$,

Se vede ca $z \in \mathbb{R}$ este echivalent cu $z=\bar{z}$, iar
 \bar{z} este imaginar daca si numai daca $z=-\bar{z}$

Ex.6: Fie $z_1=-3-i$, $z_2=-1+3i$, avem $\bar{z}_1=-3+i$, $\bar{z}_2=-1-3i$

7. Modulul lui $z=a+bi$ este $r=|z|=\sqrt{a^2+b^2}$ si $|z|^2 = z\bar{z}$

Ex.7: Fie $z_1=-3-i$, $z_2=-1+3i$, avem $|z_1|=\sqrt{(-3)^2+(-1)^2}=\sqrt{10}$,
 $|z_2|=\sqrt{(-1)^2+3^2}=\sqrt{10}$

8. Forma trigonometrica a unui numar complex:

$z=a+bi=r(\cos u+isinu)$, deci $a=r\cos u$ si $b=r\sin u$

$r=|z|=\sqrt{a^2+b^2}$, iar $u \in [0;2\pi]$, $\cos u=a/r$, $\sin u=b/r$

Fie $z=r(\cos u+isinu)$ si $w=r'(\cos v+isinv)$

$zw=rr'(\cos(u+v)+isin(u+v))$

$z/w=r/r'(\cos(u-v)+isin(u-v))$

$1/z=1/r(\cos(-u)+isin(-u))$

$z^n=r^n(\cos(nu)+isin(nu))$ $\text{Arg}(z)=\{\arg(z)+2k\pi / k \in \mathbb{Z}\}$

Ex.8: Fie $z_1=-1-i$, $z_2=-1+i$ si $r_1=|z_1|=\sqrt{2}$, $r_2=|z_2|=\sqrt{2}$,
 $\cos u_1=-1/\sqrt{2}$, iar $\sin u_1=-1/\sqrt{2}$, dar ambele functii trigonometrice sunt
 negative, in acelasi timp, in cadranul 3, deci u_1 este in cadranul 3,
 adica este de forma $u_1=\pi+\pi/4$, rezulta ca forma trigonometrica pentru
 z_1 este :

$z_1=r_1(\cos u_1+isinu_1)=\sqrt{2}(\cos(\pi+\pi/4)+isin(\pi+\pi/4))=\sqrt{2}(\cos 5\pi/4+isin 5\pi/4)$

Pentru z_2 avem $\cos u_1=-1/\sqrt{2}$, iar $\sin u_1=1/\sqrt{2}$, dar ambele functii
 trigonometrice sunt de semne contrare (cos negativ si, in acelasi timp,
 sin pozitiv) in cadranul 2, deci u_2 este in cadranul 2, adica este de
 forma $u_2=\pi/2+\pi/4$, rezulta ca forma trigonometrica pentru z_2 este :

$z_2=r_2(\cos u_2+isinu_2)=\sqrt{2}(\cos(\pi/2+\pi/4)+isin(\pi/2+\pi/4))=\sqrt{2}(\cos 3\pi/4+isin 3\pi/4)$

9. Formula lui Moivre:

$(\cos u+isinu)^n = \cos(nu)+isin(nu)$

N.B. Putem calcula si direct $z_1^3=(-1-i)^3=(-1)^3-(i)^3-3(-1)^2(i)+3(-1)(i)^2=$
 $-1+i-3i+3=2(1-i)=\sqrt{2}^3(\cos 15\pi/4+isin 15\pi/4)$, cu formula $(a-b)^3$ si
 asa cum se vede mai jos, dar nu putem calcula direct z_1^{30002} asa ca

Ex.9: Fie $z_1=-1-i$, $z_2=-1+i$ si $r_1=|z_1|=\sqrt{2}$, $r_2=|z_2|=\sqrt{2}$,

$z_1=r_1(\cos u_1+isinu_1)=\sqrt{2}(\cos(5\pi/4)+isin(5\pi/4))$

z_2 este : $z_2=r_2(\cos u_2+isinu_2)=\sqrt{2}(\cos(3\pi/4)+isin(3\pi/4))$

Sa calculam z_1^3 si z_2^8 : avem, conform formulei lui Moivre,

$z_1^3=(\sqrt{2})^3((\cos 3(5\pi/4)+isin 3(5\pi/4)))=(\sqrt{2})^3(\cos 15\pi/4+isin 15\pi/4)$

$z_2^8=(\sqrt{2})^8((\cos 8(3\pi/4)+isin 8(3\pi/4)))=(\sqrt{2})^8(\cos 6\pi+isin 6\pi)$

10. Extragerea radacinii de ordinul n dintr-un numar complex scris sub forma trigonometrica:

$z=a+bi=r(\cos u+isin u)$, deci $a=r\cos u$ si $b=r\sin u$

$$r=|z|=\sqrt{a^2+b^2}$$

$$z_k = \sqrt[n]{r}(\cos((u+2k\pi)/n)+isin((u+2k\pi)/n)), \text{ unde } k=0;1;2;\dots;n-1$$

Ex.10: Fie $z_1=-1-i$, $z_2=-1+i$ si $r_1=|z_1|=\sqrt{2}$, $r_2=|z_2|=\sqrt{2}$,

$$z_1=r_1(\cos u_1+isin u_1)=\sqrt{2}(\cos 5\pi/4+isin 5\pi/4)$$

$$z_2=r_2(\cos u_2+isin u_2)=\sqrt{2}(\cos 3\pi/4+isin 3\pi/4)$$

Sa calculam $z_1^{1/3}$ si $z_2^{1/8}$: avem, conform formulei :

$$(z_1)_k=z_1^{1/3}=(\sqrt{2})^{1/3}(\cos(5\pi/4+2k\pi)/3+isin(5\pi/4+2k\pi)/3) \text{ si } k=0;1;2$$

$$z_0=(\sqrt{2})^{1/3}(\cos 5\pi/12+isin 5\pi/12) \quad z_2=(\sqrt{2})^{1/3}(\cos 13\pi/12+isin 13\pi/12) \quad z_3= \dots$$

$$(z_2)_k=z_2^{1/8}=(\sqrt{2})^{1/8}((\cos(3\pi/4+2k\pi)/8+isin(3\pi/4+2k\pi)/8)) \quad k=0;1;2;\dots;7$$

11. Ecuatii binome:

$z^n+a=0$, $a \in \mathbb{C}$, $n \geq 2$, $n \in \mathbb{N}$, $z^n=-a=r(\cos u+isin u)$, $r=|z|$

$$z_k=r^{1/n}(\cos((u+2k\pi)/n)+isin((u+2k\pi)/n)), \text{ unde } k=0;1;2;\dots;n-1$$

Ex.11: Fie ec. $z^4=-1$, si $r=|z|=1$,

$$z=r(\cos u+isin u)=\cos \pi+isin \pi, \text{ deci solutia ec.este } z=\sqrt[4]{-1}$$

Sa calculam $z^{1/4}$, conform formulei :

$$z_k=z^{1/4}=\cos(\pi+2k\pi)/4+isin(\pi+2k\pi)/4$$

unde $k=0;1;2;3$, adica sunt 4 radacini, notate z_0, z_1, z_2, z_3 , si

$$\text{pentru } k=0, \text{ avem } z_0=\cos \pi/4+isin \pi/4$$

$$\text{pentru } k=1, \text{ avem } z_0=\cos(\pi+2\pi)/4+isin(\pi+2\pi)/4$$

$$\text{pentru } k=2, \text{ avem } z_0=\cos(\pi+4\pi)/4+isin(\pi+4\pi)/4$$

$$\text{pentru } k=3, \text{ avem } z_0=\cos(\pi+6\pi)/4+isin(\pi+6\pi)/4$$

Fie ec. $z^{64}=-1-i$, si $r=|z|=\sqrt{2}$,

$$z=r(\cos u_1+isin u_1)=\sqrt{2}(\cos(\pi+\pi/4)+isin(\pi+\pi/4))$$

Sa calculam $z^{1/64}$, conform formulei :

$$z_k=z^{1/64}=\sqrt{2}^{1/64}((\cos((5\pi/4)+2k\pi)/64+isin((5\pi/4)+2k\pi)/64))$$

unde $k=0;1;2;\dots;63$

Exercitii suplimentare:

Ex.1. Calculati $z_1 + z_2$ si $z_1 - z_2$: a) $z_1 = 1 + 2i$, $z_2 = 2 + 3i$
b) $z_1 = 5 + 2i$, $z_2 = 2 - 3i$ c) $z_1 = 4 - 3i$, $z_2 = -3 + 5i$

Ex.2. Calculati $z_1 z_2$ si z_1 / z_2 : a) $z_1 = 1 - 2i$, $z_2 = 5 + 3i$
b) $z_1 = -5 + 4i$, $z_2 = 2 - 3i$ c) $z_1 = -3i$, $z_2 = -5i$

Ex.3. Determinati x si y astfel incit sa fie adevarate egalitatile:
a) $(x - 2y) + (-2x + 5y)i = 3(1 - 3i)$ b) $x - 3i + (y - 3)i = 5 + 4i$ c) $x - 3i + 5 = 7 - (y + 2)i$
d) $2x + ix - 3y + 5iy = -5 + 30i$

Ex.4. Determinati opusele numerelor: a) $1 - i$ b) $2 + i$ c) $-1 + 3i$
d) $-2 - 5i$ e) -7 f) $-2i$ g) $-3i - 8$ h) $-2 + 3(-2 - 2i)$

Ex.5. Calculati z^{-1} daca : a) $z = 1 - i$ b) $z = 1 + 2i$
c) $z = -3 + i$ d) $z = -2i$ e) $z = -2 - i$ f) $z = 3 - 2i$ g) $z = -1 - i$

6. Sa se arate ca numerele complexe urmatoare au modulul 1 :
a) -1 b) i c) $-i$ d) 1 e) $1 + 3i$ f) $\sin 30^\circ + i \cos 30^\circ$ g) $\cos 5 - i \sin 5$

7. Sa se determine partea reala a numarului complex: a) $11 + i$
b) $(3 + i)(3 - i)$ c) $3/(2 - i)$ d) $(1 - 2i)/(3 + i)$ e) i^6 f) $(1 + i)^4$ g) $(2 + i)(1 - 2i)$
h) $i^5 + i^3 + i^2 + i^1$ i) $2 - 2(1 + i)$ j) $(2 + i)(-1 - i)$ k) $\cos 3 + i \sin 3$
l) $(\cos \pi/6 + i \sin \pi/6)^3$ m) $(-1 - i)^2 - (-1 + 2i)^2$ n) $(-i)^5 - (1 - i)^2$ o) $(-i)^{20}$

8. Sa se calculeze modulul numarului complex:

a) $(-i)^5$ b) $(-2)(-1 - i)$ c) $(\cos \pi/6 + i \sin \pi/6)^4$ c) $(-1 - i)/(-2 + i)$
d) i^{2000} e) $(1 - 2i)^{24}$ f) $\sqrt{3}/2 - i$ g) $\cos 1 + i \sin 1$ h) $\sin 1 - i \cos 1$ h) $-i^3 - 2$
i) $1/2 - i/4$ j) $\sqrt{2}/2 - \sqrt{2}i/2$ k) $-i$ l) $((-i + 1)/(-1 - i))^2$ m) $(\cos 3\pi/2 + i \sin 3\pi/2)^{2007}$
n) $i^8 + i^6 + i^4$ o) $1/5 - i2/5$ p) $(2 - i)/(1 + i)$ r) $((-i + 1)/(-1 - i))^2$ s) $-i/(2 - i)$

9) Sa se determine conjugatul numarului complex:

a) $-1 - i^{100}$ b) $-\sqrt{2}i/2$ b) $-1 - i$ b) $1/4 + i$ b) $\sqrt{3}/2 - 2i$ b) $\sqrt{3}/2 + \sqrt{2}i/2$
c) $i^4 + i^2$ d) $i^8 + i^2$ e) $(1 + i)^2 - (-2 - i)^2$

10. Rezolvati in multimea numerelor complexe ecuatiile :

a) $z^2 - 2z + 5 = 0$ b) $z^3 - 1 = 0$ c) $z^8 = -1$ d) $z^5 = (1 - i)^6$ e) $z^5 = 1$
f) $(-2 - z)^2 + z - 12 = 0$ g) $z^3 + 8 = 0$ h) $-z^2 + 7z - 15 = 0$

Exercitii tip BAC-2007

1. Sa se determine partea reala a numarului complex: a) $1-3i$
b) $(1+2i)(3-i)$ c) $1/(2+3i)$ d) $(1-5i)/(2+3i)$ e) i^{10} f) $(2+i)^{10}$
g) $(2-i)^2 - (1+2i)^2$ h) $i^{10} + i^8 + i^6 + i^4 + i^2 + i^1$ i) $1-3(1-2i)$
j) $(1+i)(-3-i)$ k) $\cos 30^\circ + i \sin 30^\circ$ l) $(\cos \pi/3 + i \sin \pi/3)^5$

2. Sa se calculeze modulul numarului complex:

a) $(2-i)^5$ b) $(i-2)(1-2i)$ c) $(\cos \pi/3 + i \sin \pi/3)^5$ c) $(1-5i)/(2+3i)$
d) i^{100} e) $(3-2i)^{10}$ f) $\sqrt{3-2i}$ g) $\cos 3 + i \sin 3$ g) $\sin 3 - i \cos 3$ h) $i^3 + 1$
i) $1/2 + i$ j) $\sqrt{2} - \sqrt{2}i$ k) $-2i$ l) $((i+1)/(1-2i))^2$ c) $(\cos \pi/2 + i \sin \pi/2)^{2007}$
m) $i^8 + i^6 + i^4 + i^2 + i^1 + i^3 + i^5 + i^7$ k) $1/2 - i3/4$

3. Sa se determine $a, b \in \mathbb{R}$ astfel incit sa avem egalitatea de numere complexe:

a) $(\cos \pi + i \sin \pi)^5 = a + bi$ b) $(1 - i\sqrt{3}/2)^5 = a + bi$
c) $(\cos 2\pi/5 + i \sin 2\pi/5)^5 = a + bi$ d) $(3-2i)^{10} = a + bi$
e) $(1-2i)/(2+3i) = a + bi$ f) $(1+2i)(2-i) = a + bi$
g) $(\cos 45^\circ + i \sin 45^\circ)^4 = a + bi$ h) $(\cos 5^\circ + i \sin 5^\circ)^{72} = a + bi$
i) $(\cos \pi/4 + i \sin \pi/4)(\cos \pi/3 + i \sin \pi/3)^5 = a + bi$
j) $(2-i)^{14} = a + bi$ k) $(\sin 15^\circ + i \cos 15^\circ)^4 = a + bi$
l) $((1 - i\sqrt{3})/2)^5 = a + bi$ m) $1 - (1-ai)^2 = 1$
n) $(\cos 1^\circ + i \sin 1^\circ)^{270} = a + bi$ j) $(-1+i)^{40} = a + bi$

4) Sa se determine inversul numarului complex:

a) 5 b) $1/2$ c) $-3/4$ d) $-2i$ e) $-1/(2i)$ f) $2i/(-i)$ g) $1+i$ h) i^2 i) i^{100}
j) $i^2 + i^4$ k) $(2-i)^{10}$ l) $(\sin 15^\circ + i \cos 15^\circ)^4$ m) $(\cos \pi/4 + i \sin \pi/4)^2$
l) $(\sin 30^\circ + i \sin 60^\circ)^6$ m) $(\cos \pi/6 + i \sin \pi/4)^2$

5) Sa se calculeze in multimea numerelor complexe:

a) $i^{100} i^{80} i^{60} i^{40} i^{20} i^2$ b) $i^{11} + i^9 + i^7 + i^5 + i^3 + i^1$
c) $1/i^{100} + 1/i^{80} + 1/i^{60} + 1/i^{40} + 1/i^{20} + 1/i^2$
d) $1 + 1/i^1 + 1/i^3 + 1/i^5 + 1/i^7 + 1/i^9 + 1/i^{11}$
e) $i^2 + i^4 + i^5$ f) $(1+i)^3 - (2-i)^3$ g) $i^{2005} + i^{2006} + i^{2007}$
h) $(1-i)^2 - (2-3i)^2$ g) $i^{2005} i^{2006} i^{2007}$

6. Sa se scrie 2 numere complexe care au modulul 1.

7. Rezolvati in multimea numerelor complexe ecuatiile :

a) $z^2 + z + 3 = 0$ b) $z^3 + 1 = 0$ c) $z^4 = -1$ d) $1 - (2zi)^4 = 0$ e) $z^6 = 1$

f) $(1-z)^2 - 3z + 8 = 0$ g) $z^6 + 8 = 0$ h) $-2z^2 + 5z - 10 = 0$

8) Sa se determine conjugatul numarului complex:

a) i^{100} b) $-2i$ c) $-1-2i$ d) $3/4+2i$ e) $\sqrt{3}-i$ f) $\sqrt{3}+ \sqrt{2}i$

g) $i^4 + i^2 + i + 1$ h) $i^{44} + i^{22}$ i) $(2+i)^4 - (2-i)^2$

9. Sa se determine $a \in \mathbb{R}$ astfel incit numerele complexe sa aibe modulul 1 :

a) $2-ai$ b) $1-(-a)i$ c) $1/2-(-\sqrt{3}a)i$ d) $-1-(-2+a)i$ e) $1-(1-a)i$

10. Rezolvati in multimea numerelor complexe ecuatiile :

a) $z^3 + 3 = 0$ b) $z^5 + 1 = 0$ c) $z^6 = -1$ d) $1 - 2z^4 = 0$ e) $z^9 = 1$

f) $(1-z)^3 + 8 = 0$ g) $z^6 - 8 = 0$ h) $-2z^{12} - 9 = 0$

Despre vectori

1. Unitati de masura pentru arce si unghiuri

Un arc de un grad este a 360-a parte dintr-un cerc.

Un grad are 60 de minute ($1^{\circ} = 60'$), iar un minut are 60 de secunde ($1' = 60''$). Masura unghiului la centru (are virful in centrul cercului) este egala cu masura arcului cuprins intre laturi; daca arcul are 1° unghiul are 1° , daca arcul are 25° , unghiul are 25° , daca arcul are x° , unghiul are x° .

Arcele de cerc se masoara si in radiani : un arc de cerc de un radian are lungimea egala cu raza cercului. Cum lungimea cercului este $2\pi R$, inseamna ca un cerc are 2π radiani, dar si 360° . Deci, un arc cu masura n° are lungimea, in radiani, egala cu $l_{arc} = 2\pi n/360 = \pi n/180$, astfel ca la 180° avem π radiani, la 90° avem $\pi/2$ radiani, la 60° avem $\pi/3$ radiani, etc... Avem urmatorul tabel cu valorile principale :

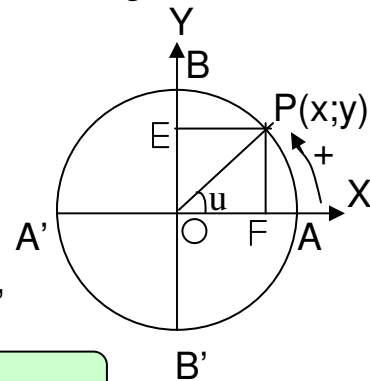
30°	45°	60°	90°	135°	180°	225°	270°	315°	360°
$\pi/6$	$\pi/4$	$\pi/3$	$\pi/2$	$3\pi/4$	π	$5\pi/4$	$3\pi/2$	$7\pi/4$	2π

2. Cercul trigonometric

Un cerc pe care stabilim un punct fix de masurare a arcelor, numit originea axelor, si un sens de parcurgere a arcelor, sensul pozitiv este cel contrar acelor de ceasornic, si avind raza egala cu 1, si un sistem de coordonate carteziene XOY, este un cerc trigonometric.

Pe un astfel de cerc arcele au masuri de la 0 la infinit ; in clasele elementare am considerat ca unghiurile si arcele nu pot avea masuri mai mari decit 360° .

$OP=1$, E,F=proiectiile lui P pe axe, deci $\sin u = PF/OP = PF$, de aceea spunem ca sinusul se ia pe OY (vertical), iar $\cos u = OF/OP$, deci $\sin u = OE (=y)$, iar $\cos u = OF (=x)$

Ex.1: Exprimatii in radiani masura arcelor date in grade:
 a) 150° b) 270° c) 250° d) 540° e) 1024° f) 120°

Sa reamintim definitiile functiilor trigonometrice din gimnaziu:

$\sin u = (\text{cateta opusa}) / (\text{ipotenuza}) = PF/OP$ $\text{tgu} = \sin u / \cos u$
 $\cos u = (\text{cateta alaturata}) / (\text{ipotenuza}) = OF/OP$ $\text{ctgu} = \cos u / \sin u$

$\sin^2 u + \cos^2 u = 1$, $\sin u = \cos(90^{\circ} - u)$, $\cos u = \sin(90^{\circ} - u)$, $\text{tgu} \cdot \text{ctgu} = 1$, $\sin 30^{\circ} = \cos 60^{\circ} = 1/2$, $\cos 30^{\circ} = \sin 60^{\circ} = \sqrt{3}/2$,
 $\sin 45^{\circ} = \cos 45^{\circ} = \sqrt{2}/2$, $\sin 0^{\circ} = \sin \pi = \sin 2\pi = \sin 3\pi = \dots = 0$, $\sin \pi/2 = \sin 5\pi/2 = \sin 9\pi/2 = \dots = 1$, $\sin 3\pi/2 = \sin 7\pi/2 = \sin 11\pi/2 = \dots = -1$
 $\cos 0^{\circ} = \cos 2\pi = \cos 4\pi = \cos 6\pi = \dots = 1$, $\sin \pi/2 = \sin 3\pi/2 = \sin 5\pi/2 = \dots = 0$, $\sin \pi = \sin 3\pi = \sin 5\pi = \dots = -1$

u	$\pi/6$	$\pi/4$	$\pi/3$	$\pi/2$	$3\pi/4$	π	$5\pi/4$	$3\pi/2$	$7\pi/4$	2π	...
sinu	1/2	$\sqrt{2}/2$	$\sqrt{3}/2$	1	$\sqrt{2}/2$	0	$-\sqrt{2}/2$	-1	$-\sqrt{2}/2$	0	...
cosu	$\sqrt{3}/2$	$\sqrt{2}/2$	1/2	0	$-\sqrt{2}/2$	-1	$-\sqrt{2}/2$	0	$\sqrt{2}/2$	1	...

Tangenta (tg) se calculeaza cu formula $\text{tgu} = \sin u / \cos u$, iar cotangenta cu formula $\text{ctgu} = \cos u / \sin u$...

3.Reducerea la primul cadran

Functia sinus, prescurtat sin, se defineste astfel :

$\sin : [-\pi/2; \pi/2] \longrightarrow [-1; 1]$, astfel definita ea este bijectiva.

Deoarece functia sin este periodica de 2π , adica dupa ce parcurgem intervalul de valori de la 0 la 2π (un cerc intreg), valorile functiei se repeta, putem defini functia si astfel:

$\sin : [0; 2\pi] \longrightarrow [-1; 1]$, deci functia nu ia valori mai mari decit 1 si nici mai mici decit -1, pentru ca intotdeauna cateta este mai mica decit ipotenuza si $\sin u = \text{cateta}/\text{ipotenuza}$.

In cadranele I (intre 0 si 90°) si II (intre 90° si 180°), functia sin este pozitiva, iar in cadranele III (intre 180° si 270°) si IV (intre 270° si 360°) este negativa, deoarece valorile ei se iau pe diametrul vertical, axa OY, iar deasupra lui OX avem valorile pozitive, si sub OX valorile negative.

Avem relatiile : $\sin(2\pi+u)=\sin u$, $\sin(\pi-u)=\sin u$, $\sin(-u)=-\sin u$,
 $\sin(\pi+u)=-\sin u$, daca u este un unghi ascutit, adica in primul cadran.
Reducerea la primul cadran inseamna sa reducem argumentul unei functii trigonometrice la primul cadran, adica un arc de la 0 la 90° , fara a modifica valoarea functiei.

De exemplu: $\sin 150^\circ = \sin(180^\circ - 30^\circ) = \sin 30^\circ = 1/2$,
 $\sin 15\pi = \sin(7 \cdot 2\pi + \pi) = \sin \pi = 0$, $\sin 15\pi/4 = \sin(3\pi + 3\pi/4) =$
 $\sin(\pi + 3\pi/4) = -\sin(\pi/4) = -\sqrt{2}/2$, $\sin(2007 \cdot \pi/3) = \sin(669 \pi) =$
 $\sin(668 \pi + \pi) = \sin(334 \cdot 2\pi + \pi) = \sin(\pi) = 0$, etc...

Ex.2: Reduceti la primul cadran sinusul pentru arcele de :
a) 350° b) 120° c) $25\pi/4$

Semnul functiei sin poate fi stabilit astfel :

$\sin(2007 \cdot \pi/6) = \sin(334 \pi + 3\pi/6) = \sin(167 \cdot 2\pi + \pi/2) = \sin(\pi/2) = 1$,
 $\sin 3 = \sin(3 \cdot 180^\circ/\pi)$, am transformat 3 radiani in grade cu regula de 3 simpla, adica la π radiani avem 180° , deci la 3 radiani vom avea x° grade, si rezulta $x^\circ = 3 \cdot 180^\circ/\pi$, dar $\pi/2 < 3 \cdot 180^\circ/\pi < \pi$, deci $\sin 3 > 0$, etc...

Ex.3: Stabiliti care este semnul functiei sin pentru arcele de :
a) 350° b) 120° c) $25\pi/4$ d) $\sin 5$ e) $\sin 2$

Ecuatia $\sin x = a$, are solutiile $x_k = (-1)^k \arcsin a + k\pi$, unde $k \in \mathbf{Z}$, $a \in [-1; 1]$

Ex.4: Rezolvati ecuatiile :
a) $\sin x = 1/2$ b) $\sin x = \sqrt{2}/2$ c) $\sin x = -1/2$ d) $\sin x = -\sqrt{3}/2$

Funcția cosinus, prescurtat \cos , se definește astfel :

$\cos : [0; \pi] \longrightarrow [-1; 1]$, astfel definită ea este bijectivă.

Deoarece funcția \cos este periodică de 2π , adică după ce parcurgem intervalul de valori de la 0 la 2π (un cerc întreg), valorile funcției se repetă, putem defini funcția și astfel:

$\cos : [0; 2\pi] \longrightarrow [-1; 1]$, deci funcția nu ia valori mai mari decât 1 și nici mai mici decât -1, pentru că întotdeauna cateta este mai mică decât ipotenuza și $\cos = \text{cateta}/\text{ipotenuza}$.

În cadranele I (între 0 și 90°) și IV (între 270° și 360°), funcția \cos este pozitivă, iar în cadranele II (între 90° și 180°) și III (între 180° și 270°) este negativă, deoarece valorile ei se iau pe diametrul orizontal, axa OX, iar în dreapta lui OY avem valorile pozitive, și în stânga lui OY valori negative.

Avem relațiile : $\cos(2\pi+u)=\cos u$, $\cos(\pi-u)=-\cos u$, $\cos(-u)=\cos u$, $\cos(\pi+u)=-\cos u$, dacă u este un unghi ascuțit, adică în primul cadran. Reducerea la primul cadran înseamnă să reducem argumentul unei funcții trigonometrice la primul cadran, adică un arc de la 0 la 90° , fără a modifica valoarea funcției.

De exemplu: $\cos 150^\circ = \cos(180^\circ - 30^\circ) = -\cos 30^\circ = -\sqrt{3}/2$,

$\cos 15\pi = \sin(7 \cdot 2\pi + \pi) = \cos \pi = -1$, $\cos 15\pi/4 = \cos(2\pi + \pi + \pi/4) =$

$\cos(\pi + \pi/4) = -\cos(\pi/4) = -\sqrt{2}/2$, $\cos(2007 \cdot \pi/3) = \cos(669 \pi) =$

$\cos(668 \pi + \pi) = \cos(334 \cdot 2\pi + \pi) = \cos(\pi) = -1$, etc...

Ex.2: Reduceți la primul cadran cosinusul pentru arcele de :

a) 350° b) 120° c) $25\pi/4$

Semnul funcției \cos poate fi stabilit astfel :

$\cos(2007 \cdot \pi/6) = \cos(334 \pi + 3\pi/6) = \cos(167 \cdot 2\pi + \pi/2) = \cos(\pi/2) = 0$,

$\cos 3 = \cos(3 \cdot 180^\circ/\pi)$, am transformat 3 radiani în grade cu regula de 3 simplă, adică la π radiani avem 180° , deci la 3 radiani vom avea x° grade, și rezultă $x^\circ = 3 \cdot 180^\circ/\pi$, dar $\pi/2 < 3 \cdot 180^\circ/\pi < \pi$, deci $\cos 3 < 0$, etc...

Ex.3: Stabiliți care este semnul funcției \cos pentru arcele de :

a) 350° b) 120° c) $25\pi/4$ d) $\cos 5$ e) $\cos 2$

Ecuatia $\cos x = a$, are soluțiile $x_k = (-1)^k \arccos a + 2k\pi$, unde $k \in \mathbf{Z}$, $a \in [-1; 1]$

Ex.4: Rezolvați ecuațiile :

a) $\cos x = 1/2$ b) $\cos x = \sqrt{2}/2$ c) $\cos x = -1/2$ d) $\cos x = -\sqrt{3}/2$

Funcția tangenta, prescurtat tg, se definește astfel :

$\text{tg} : (-\pi/2; \pi/2) \longrightarrow (-\infty; +\infty)$, astfel definită ea este bijectivă.

Funcția tg este periodică de π , adică după ce parcurgem intervalul de valori de la 0 la π , valorile funcției se repetă.

Putem defini funcția și astfel $\text{tg} = \text{cateta opusă} / \text{cateta alăturată}$.

În cadranele I (între 0 și 90°) și III (între 180° și 270°), funcția tg este pozitivă, iar în cadranele II (între 90° și 180°) și IV (între 270° și 360°) este negativă, deoarece valorile ei se iau pe diametrul vertical, axa Oy, iar deasupra lui Ox avem valorile pozitive, și sub Ox valori negative.

Avem relațiile : $\text{tg}(k\pi + u) = \text{tgu}$, $\text{tg}(k\pi - u) = -\text{tgu}$, $\text{tg}(-u) = -\text{tgu}$,

$\text{tg}(\pi + u) = \text{tgu}$, dacă u este un unghi ascuțit, adică în primul cadran.

Reducerea la primul cadran înseamnă să reducem argumentul unei funcții trigonometrice la primul cadran, adică un arc de la 0 la 90° , fără a modifica valoarea funcției.

De exemplu: $\text{tg}150^\circ = \text{tg}(180^\circ - 30^\circ) = -\text{tg}30^\circ = -\sqrt{3}/3$,

$\text{tg}15\pi = 0$, $\text{tg}15\pi/4 = \text{tg}(3\pi + 3\pi/4) =$

$\text{tg}(3\pi/4) = -\text{tg}(\pi/4) = -1$, $\text{tg}(2007 \cdot \pi/3) = \text{tg}(669 \pi) = 0$

Ex.2: Reduceți la primul cadran tangenta pentru arcele de :

a) 350° b) 120° c) $25\pi/4$

Semnul funcției tg poate fi stabilit astfel :

$\text{tg}(2007 \cdot \pi/6) = \text{tg}(334 \pi + 3\pi/6) = \text{tg}(3\pi/6) = \text{tg}(\pi/2) \longrightarrow +\infty$,

$\text{tg}3 = \text{tg}(3 \cdot 180^\circ / \pi)$, am transformat 3 radiani în grade cu regula de 3 simplă, adică la π radiani avem 180° , deci la 3 radiani vom avea x° grade, și rezultă $x^\circ = 3 \cdot 180^\circ / \pi$, dar $\pi/2 < 3 \cdot 180^\circ / \pi < \pi$, deci $\text{tg}3 < 0$, etc...

Ex.3: Stabiliți care este semnul funcției tg pentru arcele de :

a) 350° b) 120° c) $25\pi/4$ d) $\sin 5$ e) $\sin 1$ f) $\sin 2$

Ecuatia $\text{tg}x = a$, are soluțiile $x_k = \text{arctg}x + k\pi$, unde $k \in \mathbb{N}$, $a \in \mathbb{R}$

Ex.4: Rezolvați ecuațiile :

a) $\text{tg}x = 1/2$ b) $\text{tg}x = \sqrt{2}/2$ c) $\text{tg}x = -1/2$ d) $\text{tg}x = -\sqrt{3}/2$

Functia cotangenta, prescurtat ctg, se defineste astfel :

$\text{ctg} : (0; \pi) \longrightarrow \mathbb{R}$, astfel definita ea este bijectiva.

Functia ctg este periodica de π , adica dupa ce parcurgem intervalul de valori de la 0 la π valorile se repeta.

$\text{ctg} = \text{cateta alaturata} / \text{cateta opusa}$.

In cadranele I (intre 0 si 90°) si III (intre 180° si 270°), functia ctg este pozitiva, iar in cadranele II (intre 90° si 180°) si IV (intre 270° si 360°) este negativa, deoarece valorile ei se iau pe diametrul orizontal, axa OX, iar in dreapta lui OY avem valorile pozitive, si in stanga lui OY valori negative.

Avem relatiile : $\text{ctg}(k\pi+u) = \text{ctg}u$, $\text{ctg}(k\pi-u) = -\text{ctg}u$, $\text{ctg}(-u) = -\text{ctg}u$,
 $\text{ctg}(\pi+u) = \text{ctg}u$, daca u este un unghi ascutit, adica in primul cadran.
Reducerea la primul cadran inseamna sa reducem argumentul unei functii trigonometrice la primul cadran, adica un arc de la 0 la 90° , fara a modifica valoarea functiei.

De exemplu: $\text{ctg}150^\circ = \text{ctg}(180^\circ - 30^\circ) = -\text{ctg}30^\circ = -\sqrt{3}$,

$\text{ctg}15\pi = \text{ctg}(14\pi + \pi) = \text{ctg} \pi \longrightarrow -\infty$, $\text{ctg}15\pi/4 = \text{ctg}(3\pi + 3\pi/4) =$

$\text{ctg}(\pi - \pi/4) = -\text{ctg}(\pi/4) = -1$, $\text{ctg}(2007 \cdot \pi/3) = \text{ctg}(669 \pi) = \text{ctg} \pi \longrightarrow -\infty$

Ex.2: Reduceti la primul cadran ctg pentru arcele de :

a) 350° b) 120° b) $25\pi/4$

Semnul functiei ctg poate fi stabilit astfel :

$\text{ctg}(2007 \cdot \pi/6) = \text{ctg}(334 \pi + 3\pi/6) = \text{ctg}(3\pi/6) = \text{ctg}(\pi/2) = 0$,

$\text{ctg}3 = \text{ctg}(3 \cdot 180^\circ/\pi)$, am transformat 3 radiani in grade cu regula de 3 simpla, adica la π radiani avem 180° , deci la 3 radiani vom avea x° grade, si rezulta $x^\circ = 3 \cdot 180^\circ/\pi$, dar $\pi/2 < 3 \cdot 180^\circ/\pi < \pi$, deci $\text{ctg}3 < 0$, etc...

Ex.3: Stabiliti care este semnul functiei ctg pentru arcele de :

a) 350° b) 120° b) $25\pi/4$ c) $\sin 5$ d) $\sin 1$ e) $\sin 2$

Ecuatia $\text{ctg}x = a$, are solutiile $x_k = \text{arcctg}x + k\pi$, unde $k \in \mathbb{N}$, $a \in \mathbb{R}$

Ex.4: Rezolvati ecuatiile :

a) $\text{ctg}x = 1/2$ b) $\text{ctg}x = \sqrt{2}/2$ b) $\text{ctg}x = -1/2$ c) $\text{ctg}x = -\sqrt{3}/2$

5. Calcul vectorial

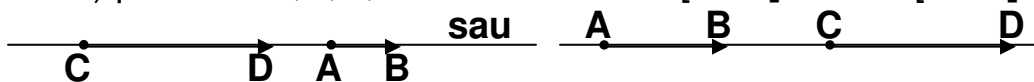
Definitie: Orice pereche ordonata de puncte din plan (A;B) determina un segment orientat cu originea in A si extremitatea in B si notat \vec{AB} . Un segment orientat este caracterizat de lungime, directie si sens. Dreapta AB este dreapta suport a segmentului orientat \vec{AB} .

Doua puncte distincte din plan, \vec{A} si \vec{B} determina doua segmente orientate (A;B) si (B;A), adica \vec{AB} si \vec{BA} .

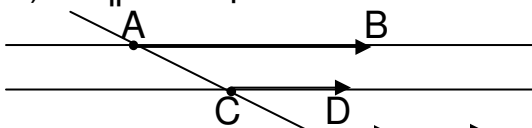
Lungimea segmentului $[\vec{AB}]$ se numeste lungimea/norma/modulul segmentului orientat \vec{AB} si se noteaza $|\vec{AB}|$, directia seg.orientat este dreapta AB, sensul este cel de la A la B.

Segmentele orientate \vec{AB} si \vec{CD} au aceeasi directie daca $AB \parallel CD$ sau dreptele suport coincid.

Segmentele orientate \vec{AB} si \vec{CD} cu aceeasi directie au acelasi sens daca : a) punctele A;B;C;D sunt coliniare si $[\vec{AB}] \subset [\vec{CD}]$ sau $[\vec{CD}] \subset [\vec{AB}]$,

sau b) $AB \parallel CD$ si punctele B si D sunt de aceeasi parte a dreptei AC.

Segmentele orientate \vec{AB} si \vec{CD} sunt echipolente daca au:

1. aceeasi directie
2. acelasi sens
3. aceeasi lungime

si scriem aceasta $\vec{AB} \sim \vec{CD}$.

Relatia de echipolenta are urmatoarele proprietati:

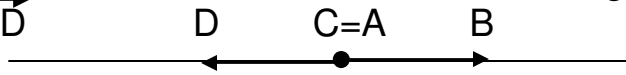
1. este reflexiva : $\vec{AB} \sim \vec{AB}$
2. este tranzitiva: $\vec{AB} \sim \vec{CD}$ si $\vec{CD} \sim \vec{EF}$ rezulta $\vec{AB} \sim \vec{EF}$
3. este simetrica: $\vec{AB} \sim \vec{CD}$ rezulta $\vec{CD} \sim \vec{AB}$, si reciproc

O relatie care este reflexiva, simetrica si tranzitiva se numeste relatie de echivalenta.

Vectorul \vec{v} , reprezentat de segmentul orientat \overrightarrow{AB} , este multimea tuturor segmentelor orientate echipolente cu \overrightarrow{AB} . Orice segment orientat din aceasta multime este un reprezentant al vectorului \vec{v} .

Doi vectori sunt egali daca multimile care-i reprezinta sunt egale.

Doi vectori sunt opusi daca au aceeasi directie, aceeasi lungime si sensuri opuse. $\overrightarrow{AB} = -\overrightarrow{CD}$

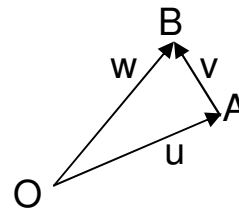

Doi vectori sunt coliniari daca au aceeasi directie. \overrightarrow{AB} si \overrightarrow{CD} sunt coliniari daca $AB \parallel CD$ sau $AB = CD$ (cele 2 drepte suport coincid).

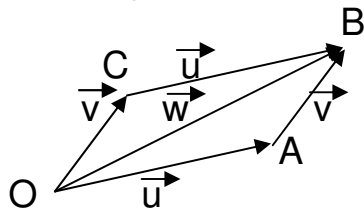
Spunem ca \vec{w} este suma dintre vectorii \vec{u} si \vec{v} , notata $\vec{w} = \vec{u} + \vec{v}$, daca exista doua segmente orientate \overrightarrow{OA} si \overrightarrow{AB} reprezentanti ai vectorilor \vec{u} si \vec{v} astfel incit \overrightarrow{OB} sa fie un reprezentant al lui \vec{w} .

$$\overrightarrow{OB} = \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{AB}$$

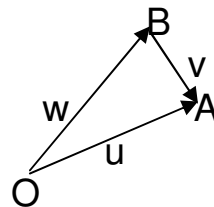
Aceasta este regula triunghiului de adunare a doi vectori :

Regula paralelogramului :

Spunem ca \vec{w} este diferenta dintre vectorii \vec{u} si \vec{v} , notata $\vec{w} = \vec{u} - \vec{v}$, daca $\vec{w} = \vec{u} + (-\vec{v})$

Doi vectori u si v sunt coliniari (au aceeasi directie) daca exista r numar real astfel incit $\vec{u} = r \cdot \vec{v}$.

Oricarui vector \vec{u} de lungime $|\vec{u}| > 0$ ii putem asocia vectorul $(1/|\vec{u}|)\vec{u}$, avind aceeasi directie si acelasi sens cu \vec{u} , dar avind lungimea 1. Fie $\vec{i} = (1/|\vec{u}|)\vec{u}$, avem deci $\vec{u} = |\vec{u}| \cdot \vec{i}$, \vec{i} se numeste versor sau vector unitate al vectorului \vec{u} , iar daca notam $r = |\vec{u}|$, atunci $\vec{u} = r \cdot \vec{i}$.

Punctele A, B și C sunt coliniare, dacă și numai dacă vectorii \vec{AB} și \vec{AC} sunt coliniari, sau dacă și numai dacă există un număr r , real, astfel încât $\vec{AC} = r \cdot \vec{AB}$.

Vectorul nenul \vec{u} este un vector director al dreptei d , dacă \vec{u} este colinar cu vectorul \vec{AB} definit de două puncte A și B ale dreptei d .

Doi vectori \vec{u} și \vec{v} ai aceleiași drepte sunt coliniari.

Doi drepte d și d' având vectorii directori \vec{u} și \vec{v} , sunt paralele dacă și numai dacă \vec{u} și \vec{v} sunt coliniari.

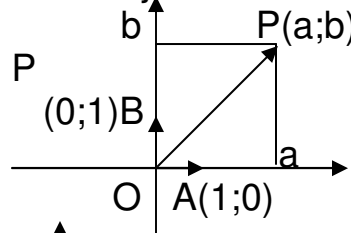
Punctul M este mijlocul segmentului $[AB]$ dacă și numai dacă pentru orice punct P din plan avem $\vec{PM} = (\vec{PA} + \vec{PB})/2$.

Segmentul $[MN]$ este linie mijlocie în triunghiul ΔABC , $M \in AB$, $N \in AC$ dacă și numai dacă, $\vec{BC} = 2 \cdot \vec{MN}$.

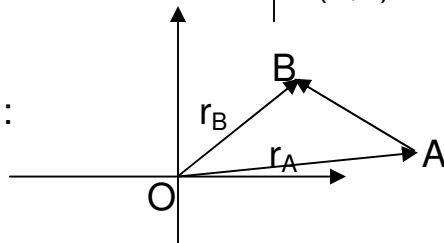
Punctul G este centrul de greutate al triunghiului ABC, dacă și numai dacă, $\vec{GA} + \vec{GB} + \vec{GC} = 0$. Sau, dacă și numai dacă, pentru orice punct P din plan avem $\vec{PG} = (\vec{PA} + \vec{PB} + \vec{PC})/3$.

Fie XOY un reper cartezian și punctele $A(1;0) \in Ox$, $B(0;1) \in Oy$ și $P(a;b)$ un punct din plan. Vectorul definit de segmentul orientat \vec{OP} îl vom numi vectorul de poziție al punctului P, iar $\vec{i} = \vec{OA}$ și $\vec{j} = \vec{OB}$ versorii axelor de coordonate.

Notatie: \vec{r}_P = este vectorul de poziție al punctului P
 $\vec{i} = \vec{r}_A$, $\vec{j} = \vec{r}_B$

Dacă \vec{AB} este un vector din plan, atunci :
 $\vec{AB} = \vec{OB} - \vec{OA}$, deci $\vec{AB} = \vec{r}_B - \vec{r}_A$

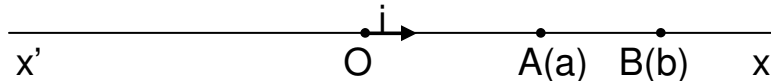
Dacă M de pe $[AB]$ împarte segmentul $[AB]$ în raportul k , adică $\vec{AM} = k \cdot \vec{MB}$, $k \in \mathbb{R} - \{-1\}$, atunci $\vec{OM} = (\vec{OA} + k \cdot \vec{OB}) / (1+k)$, unde O este un punct oarecare din plan.

Dacă $k=1$, atunci M este mijlocul lui $[AB]$.

3. Geometrie analitica

1. Axa

Axa $(x'x; O; \vec{i})$ este o dreapta pe care am fixat punctul O , numit originea axei, o unitatea de masura si sensul pozitiv al axei date de vectorul unitate \vec{i} , numit versor. Cuplul $(O; \vec{i})$ se numeste reper pe dreapta $x'x$.

Punctul $A(a)$ este la dreapta lui O daca $a > 0$, sau la stanga lui O daca $a < 0$ si $A=O$ daca $a=0$, numarul real a se numeste abscisa.

Distanta dintre doua puncte $A(a)$ si $B(b)$ pe o axa este lungimea segmentului $AB=|b-a|$.

2. Reper cartezian in plan

Un reper cartezian in plan este format din doua axe $(x'x; O; \vec{i})$ si $(y'y; O; \vec{j})$, unde dreptele $x'x$ si $y'y$ sa fie perpendiculare, iar \vec{i} si \vec{j} sunt versorii (vectorii unitate) axelor.

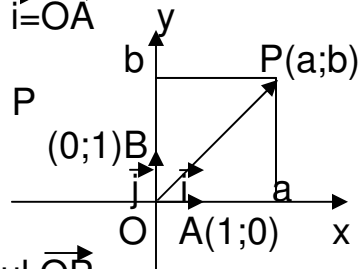
Fie XOY un reper cartezian si punctele $A(1;0) \in Ox$, $B(0;1) \in Oy$ si $P(a;b)$ un punct din plan. Vectorul definit de segmentul orientat \vec{OP} il vom numi vectorul de pozitie al punctului P , iar $\vec{i} = \vec{OA}$ si $\vec{j} = \vec{OB}$ versorii axelor de coordonate.

Notatie: \vec{r}_P este vectorul de pozitie al punctului P

$$\vec{i} = \vec{r}_A, \vec{j} = \vec{r}_B, \vec{r}_P = \vec{OP} = a \cdot \vec{i} + b \cdot \vec{j} = (a; b)$$

$$\text{Modulul vectorului } |\vec{r}_P| = OP = \sqrt{a^2 + b^2}$$

(adica Tr. Pitagora in ΔPOA)

Orice vector care are aceeasi directie cu vectorul \vec{OP} se numeste vector director al dreptei OP ; daca \vec{v} este un vector director al dreptei OP atunci si $r \cdot \vec{v}$ este un vector director al lui OP .

In plan, pe reperul cartezian ortonormat xOy , un vectorul $\vec{AB} \in \vec{v}$ are reprezentarea $\vec{AB} = l \cdot \vec{i} + m \cdot \vec{j}$, iar $l; m$ se numesc parametrii directori ai dreptei (ei dau directia dreptei) si definesc vectorul $\vec{v} = (l; m)$.

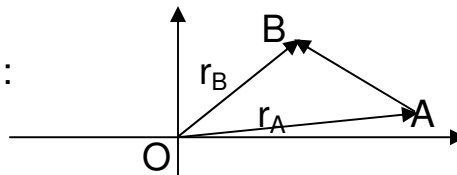
O dreapta din plan este bine determinata daca se cunosc parametrii ei directori $l; m$ sau unghiurile $(\alpha; \beta)$ pe care dreapta le face cu axele de coordonate Ox respectiv Oy , deci $\cos \alpha = l/|\vec{AB}|$; $\cos \beta = m/|\vec{AB}|$, iar versorul vectorului \vec{AB} este $\vec{AB}/|\vec{AB}| = \vec{i} \cdot \cos \alpha + \vec{j} \cdot \cos \beta$

$$\text{Avem si } \cos^2 \alpha + \cos^2 \beta = 1$$

Dacă \vec{AB} este un vector din plan, atunci :

$$\vec{OA} + \vec{AB} = \vec{OB}, \text{ deci } \vec{AB} = \vec{r}_B - \vec{r}_A$$

$$\vec{AB} = \vec{OB} - \vec{OA}$$

Dacă $M_1(x_1; y_1)$ și $M_2(x_2; y_2)$ atunci

$|M_1M_2| = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$ este distanța dintre două puncte $M_1(x_1; y_1)$ și $M_2(x_2; y_2)$ din plan, sau modulul vectorului $\vec{M_1M_2}$, sau lungimea segmentului $[M_1M_2]$.

1. Doi vectori $\vec{v}_1 = (a; b)$ și $\vec{v}_2 = (c; d)$ sunt egali dacă $a = c$ și $b = d$.

2. Suma a doi vectori $\vec{v}_1 = (a; b)$ și $\vec{v}_2 = (c; d)$ este vectorul $\vec{s} = (a + c; b + d)$

3. Înmulțirea vectorului $\vec{v} = (a; b)$ cu un număr real r , numit scalar, iar operația înmulțirea cu scalari, este vectorul $\vec{p} = r \cdot \vec{v} = (ra; rb)$

4. Doi vectori nenuli \vec{u} și \vec{v} sunt coliniari dacă și numai dacă există un număr real r , nenul astfel încât $\vec{u} = r \cdot \vec{v}$.

Rezultă că trei puncte A, B, C sunt coliniare dacă și numai dacă există un număr real r , nenul astfel încât $\vec{AB} = r \cdot \vec{AC}$, adică vectorii \vec{AB} și \vec{AC} sunt coliniari.

Relația $\vec{u} = r \cdot \vec{v}$ ne arată că vectorii \vec{u} și \vec{v} au aceeași direcție, dar nu neapărat și același sens : dacă $r > 0$ atunci vectorii \vec{u} și \vec{v} au același sens, dacă $r < 0$ atunci \vec{u} și \vec{v} au sensuri opuse.

Doi vectori nenuli \vec{u} și \vec{v} sunt necoliniari dacă și numai dacă o egalitate de forma $\alpha \vec{u} + \beta \vec{v} = \vec{0}$, cu α, β numere reale, implică $\alpha = \beta = 0$. Dreptele AB și CD sunt paralele dacă vectorii \vec{AB} și \vec{CD} sunt coliniari.

5. Produsul scalar a doi vectori \vec{u} și \vec{v} este egal cu produsul dintre modulele lor și cosinusul unghiului dintre cei doi vectori, adică :

Fie $A(a; b)$ și $B(c; d)$

$$\vec{u} \cdot \vec{v} = |\vec{u}| |\vec{v}| \cos \varphi \quad |\vec{u}| = \sqrt{\vec{u} \cdot \vec{u}}$$

Fie $\vec{OA} = \vec{u}$ și $\vec{OB} = \vec{v}$

$$\vec{OA} \cdot \vec{OB} = |\vec{OA}| |\vec{OB}| \cos \varphi = ac + bd$$

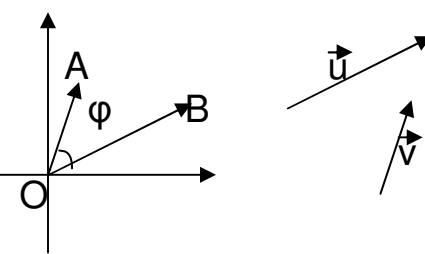
$$\vec{OA} \cdot \vec{OA} = |\vec{OA}| |\vec{OA}| \cos 0^\circ = |\vec{OA}|^2$$

$$|\vec{OA}| = \sqrt{\vec{OA} \cdot \vec{OA}} = \sqrt{a^2 + b^2}$$

$$\text{Deci } |\vec{OA}|^2 = \vec{OA} \cdot \vec{OA} = a^2 + b^2;$$

$$\cos \varphi = (\vec{OA} \cdot \vec{OB}) / (|\vec{OA}| |\vec{OB}|) = (ac + bd) / (\sqrt{a^2 + b^2} \sqrt{c^2 + d^2})$$

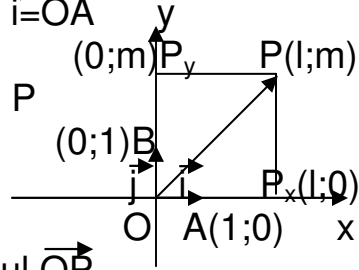
Doi vectori \vec{u} și \vec{v} sunt perpendiculari dacă unghiul dintre ei este de 90° , adică $\varphi = \pi/2$, rezultă $\cos \pi/2 = 0$ și deci $\vec{u} \cdot \vec{v} = ac + bd = 0$

Fie XOY un reper cartezian si punctele $A(1;0) \in Ox$, $B(0;1) \in Oy$ si $P(l;m)$ un punct din plan. Vectorul definit de segmentul orientat \vec{OP} il vom numi vectorul de pozitie al punctului P, iar $\vec{i} = \vec{OA}$ si $\vec{j} = \vec{OB}$ versorii axelor de coordonate.

Notatie: \vec{r}_P este vectorul de pozitie al punctului P
 $\vec{i} = \vec{r}_A$, $\vec{j} = \vec{r}_B$, $\vec{r}_P = \vec{OP} = l \cdot \vec{i} + m \cdot \vec{j} = (a; b)$

Modulul vectorului $|\vec{r}_P| = OP = \sqrt{l^2 + m^2}$
 $\vec{i}^2 = 1, \vec{j}^2 = 1, \vec{i} \cdot \vec{j} = \vec{j} \cdot \vec{i} = 0$

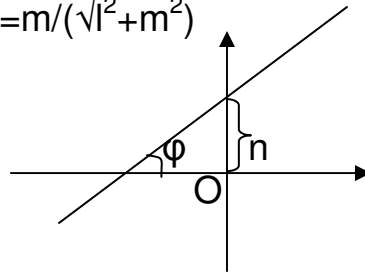
Orice vector care are aceeasi directie cu vectorul \vec{OP} se numeste vector director al dreptei OP.

Daca $\vec{v} = (l;m)$ este un vector definit de parametrii l si m, $l, m \in \mathbb{R}$ in plan, pe reperul cartezian ortonormat xOy, un vector $\vec{AB} \in \vec{v}$ are reprezentarea $\vec{AB} = l \cdot \vec{i} + m \cdot \vec{j}$, iar l; m se numesc parametrii directori ai dreptei (ei dau directia dreptei).

O dreapta din plan este bine determinata daca se cunosc parametrii ei directori l; m sau unghiurile $(\alpha; \beta)$ pe care dreapta le face cu axele de coordonate Ox respectiv Oy, deci $\cos \alpha = l/|\vec{AB}|$; $\cos \beta = m/|\vec{AB}|$, iar versorul vectorului \vec{AB} este $\vec{AB}/|\vec{AB}| = \vec{i} \cdot \cos \alpha + \vec{j} \cdot \cos \beta$, rezulta si $\cos^2 \alpha + \cos^2 \beta = 1$, iar $\cos \alpha = l/(\sqrt{l^2 + m^2})$ $\cos \beta = m/(\sqrt{l^2 + m^2})$

6. Ecuatia dreptei in plan

Ecuatia explicita : $y = mx + n$, unde m=panta dreptei, iar n=ordonata la origine si $m = \tan \varphi$, unde φ =unghiul dintre dreapta si axa Ox.

Ecuatia dreptei care trece prin punctul $P(x_0; y_0)$ si de panta m este : $y - y_0 = m(x - x_0)$.

Daca directia dreptei este data de vectorul director $\vec{v} = (l; m)$ atunci ecuatia devine: $(x - x_0)/l = (y - y_0)/m$

Ecuatia dreptei care trece prin punctele $M_1(x_1; y_1)$ si $M_2(x_2; y_2)$ este $y - y_1 = m(x - x_1)$, unde panta $m = (y_2 - y_1)/(x_2 - x_1)$, deci avem si forma :

$(x - x_1)/(x_2 - x_1) = (y - y_1)/(y_2 - y_1)$ sau sub forma de determinant :

$$\begin{vmatrix} x & y & 1 \\ x_1 & y_1 & 1 \\ x_2 & y_2 & 1 \end{vmatrix} = 0$$

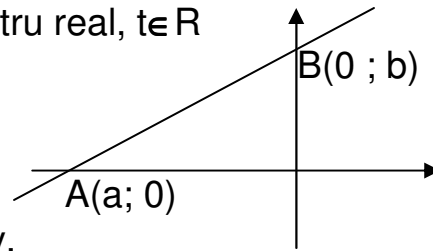
Punctul $M_3(x_3; y_3)$ este pe dreapta M_1M_2 , adica punctele $M_1; M_2; M_3$ sunt coliniare daca

$$\begin{vmatrix} x_3 & y_3 & 1 \\ x_1 & y_1 & 1 \\ x_2 & y_2 & 1 \end{vmatrix} = 0$$

Ecuatiile parametrice ale dreptei care trece prin punctul $M_0(x_0; y_0)$ și a carei direcție este dată de vectorul director $\vec{d}=(d_1; d_2)$ sunt :
 $x=x_0+td_1$ și $y=y_0+td_2$, unde t este un parametru real, $t \in \mathbb{R}$

Ecuatia dreptei prin taieri, dată de punctele unde dreapta intersectează axele de coordonate:

$x/a+y/b-1=0$, unde $A(a; 0) \in Ox$, $B(0; b) \in Oy$.

Ecuatia generala a dreptei este : $ax+by+c=0$, unde $a, b, c \in \mathbb{R}$

Cazuri particulare :

Dreapta paralela cu Ox : $y=n$

Dreapta paralela cu Oy : $x=a$

Prima bisectoare a axelor : $y=x$

A doua bisectoare a axelor : $y=-x$

Punctul $M(x_0; y_0)$ apartine dreptei de ecuatie $ax+by+c=0$ daca coordonatele sale verifica ecuatia dreptei, adica $ax_0+by_0+c=0$

Punctul de intersectie a doua drepte date de ecuatiile generale $a_1x+b_1y+c_1=0$ și $a_2x+b_2y+c_2=0$ are coordonatele date de solutiile sistemului $(x_0; y_0)$.

Sistemul are solutie unica daca determinantul sau $\Delta= a_1b_2-a_2b_1 \neq 0$, adica dreptele sunt concurente, sistemul nu are solutii, adica dreptele sunt paralele daca determinantul sistemului $\Delta=0$, sau sistemul are o infinitate de solutii, adica dreptele sunt identice daca determinantul sistemului $\Delta=0$ și $a_1/a_2=b_1/b_2=c_1/c_2$.

Doua drepte sunt paralele daca sistemul de mai sus are determinantul (Δ) egal cu 0, adica

$$\begin{vmatrix} a_1 & b_1 \\ a_2 & b_2 \end{vmatrix} = 0,$$

ceea ce inseamna $a_1b_2-a_2b_1=0$ sau

$b_1/a_1=b_2/a_2$ sau chiar $m_1=m_2$, adica au pantele egale.

Daca $a_1/a_2=b_1/b_2=c_1/c_2$ atunci dreptele coincid, sunt confundate.

Unghiul a doua drepte = φ , care au pantele m_1 , respectiv m_2 , este dat de formula : $\text{tg } \varphi = |(m_1-m_2)/(1+m_1m_2)|$

Daca $m_1m_2=-1$ atunci dreptele sunt perpendiculare, adica $\varphi=90^\circ$.

Distanța de la un punct $P(x_0; y_0)$ la o dreaptă $(d) : y=mx+n$ este $d=(|y_0-mx_0-n|)/(\sqrt{1+m^2})=(|ax_0+by_0+c|)/(\sqrt{a^2+b^2})$

Aria triunghiului determinat de punctele $A(x_1; y_1) ; B(x_2; y_2) ; C(x_3; y_3)$

$$S_{ABC}=(1/2) \begin{vmatrix} x_1 & y_1 & 1 \\ x_2 & y_2 & 1 \\ x_3 & y_3 & 1 \end{vmatrix}$$

Dacă $M(x_1; y_1)$ de pe $[AB]$ împarte segmentul $[AB]$ în raportul k , adică $\vec{AM}=k \cdot \vec{MB}$, $k \in \mathbb{R} \setminus \{-1\}$, atunci $\vec{OM}=(\vec{OA}+k \cdot \vec{OB})/(1+k)$, unde O este un punct oarecare din plan. Dacă $A(a_1; b_1) B(a_2; b_2)$, atunci M are coordonatele $x_1=(a_1+k a_2)/(1+k)$ și $y_1=(b_1+k b_2)/(1+k)$.

Dacă $k=1$, atunci M este mijlocul lui $[AB]$ și M are coordonatele $x_1=(a_1+a_2)/2$ și $y_1=(b_1+b_2)/2$.

1. Distanța dintre două puncte $A(a)$ și $B(b)$ pe o axă este lungimea segmentului $AB=|b-a|$.

2. $v=a \cdot i+b \cdot j$, i și j sunt versorii (vectorii unitate), a și b parametrii directori, un reprezentant al vectorului poate fi seg. OP , iar $P(a; b)$ $i^2=1, j^2=1, i \cdot j = j \cdot i=0$, modulul lui v , este $|v|=\sqrt{a^2+b^2}$

3. Produsul scalar a doi vectori: dacă $u=a \cdot i+b \cdot j$ și $v=c \cdot i+d \cdot j$, atunci $u \cdot v=|u||v|\cos\varphi=ac+bd$, unde φ este unghiul dintre direcțiile vectorilor, deci $\cos\varphi=(ac+bd)/(\sqrt{a^2+b^2}\sqrt{c^2+d^2})$

4. Vectorii $u = v$ dacă $a=c$ și $b=d$

5. $u+v=(a+c)i+(b+d)j$, $u-v=(a-c)i+(b-d)j$, $r \cdot u=ra \cdot i+rb \cdot j$

6. Vectorii sunt coliniari dacă $u=r \cdot v$, unde $r \in \mathbb{R}$

7. Vectorii sunt perpendiculari dacă $uv=ac+bd=0$

8. Ecuația dreptei în plan:

a) Ecuația generală a dreptei este: $ax+by+c=0$, unde $a, b, c \in \mathbb{R}$

b) Ecuația explicită: $y=mx+n$, unde m =panta, n =ordonata la origine

c) Ecuația dreptei care trece prin punctul $P(x_0; y_0)$ și de panta m este: $y-y_0=m(x-x_0)$.

d) Ecuația dreptei care trece prin punctul $P(x_0; y_0)$ și are direcția vectorului $v=(l; m)=l \cdot i+m \cdot j$: $(x-x_0)/l=(y-y_0)/m$

e) Ecuația dreptei care trece prin punctele $M_1(x_1; y_1)$ și $M_2(x_2; y_2)$ este $y-y_1=m(x-x_1)$, unde panta $m=(y_2-y_1)/(x_2-x_1)$, deci avem și forma:

$(x-x_1)/(x_2-x_1)=(y-y_1)/(y_2-y_1)$ sau sub formă de determinant: $\begin{vmatrix} x & y & 1 \\ x_1 & y_1 & 1 \\ x_2 & y_2 & 1 \end{vmatrix} = 0$

f) Punctul $M_3(x_3; y_3)$ este pe dreapta M_1M_2 , adică punctele $M_1; M_2; M_3$ sunt coliniare dacă: $\begin{vmatrix} x_3 & y_3 & 1 \\ x_1 & y_1 & 1 \\ x_2 & y_2 & 1 \end{vmatrix} = 0$

g) Ecuația dreptei prin tăieturi: $x/a+y/b-1=0$, unde $A(a; 0) \in Ox$, $B(0; b) \in Oy$

h) Dreptele $a_1x+b_1y+c_1=0$ și $a_2x+b_2y+c_2=0$ sunt paralele dacă: $a_1/b_1=a_2/b_2$

coincid dacă $a_1/a_2=b_1/b_2=c_1/c_2$, și sunt perpendiculare dacă $(a_1a_2)/(b_1b_2)=-1$

i) Distanța de la $P(x_0; y_0)$ la dreapta $(d) : ax+by+c=0$ este $\frac{|ax_0+by_0+c|}{\sqrt{a^2+b^2}}$

j) Aria triunghiului determinat de punctele $A(x_1; y_1) ; B(x_2; y_2) ; C(x_3; y_3)$

k) Dacă $A(a_1; b_1) B(a_2; b_2)$, și $AM/MB=k$, atunci M are coordonatele $x_1=(a_1+k a_2)/(1+k)$ și $y_1=(b_1+k b_2)/(1+k)$,

dacă $k=1$, M =mijlocul $[AB]$, deci $x_1=(a_1+a_2)/2$ și $y_1=(b_1+b_2)/2$

$$S_{ABC}=(1/2) \begin{vmatrix} x_1 & y_1 & 1 \\ x_2 & y_2 & 1 \\ x_3 & y_3 & 1 \end{vmatrix}$$

1. Cercul

Cercul $C(A; r)$, de centru $A(a; b)$ și raza r este locul geometric al punctelor $P(x; y)$ din plan cu proprietatea că $AP=r$.

Ecuatia cercului este: $(x-a)^2 + (y-b)^2 = r^2$

Punctelor $M(x_0; y_0)$ aparține cercului/este pe cerc dacă coordonatele sale verifică ecuația cercului, adică dacă înlocuind pe x cu x_0 și pe y cu y_0 obținem $(x_0-a)^2 + (y_0-b)^2 - r^2 = 0$.

O altă formă pentru ecuația cercului este:

$x^2 + y^2 + 2Ax + 2By + C = 0$, unde $A = -a$, $B = -b$ și $A^2 + B^2 - C = r^2 > 0$

Ecuatia cercului care trece prin 3 puncte necoliniare $M_1(x_1; y_1)$,

$M_2(x_2; y_2)$, $M_3(x_3; y_3)$ este :

$$\begin{vmatrix} x^2 + y^2 & x & y & 1 \\ x_1^2 + y_1^2 & x_1 & y_1 & 1 \\ x_2^2 + y_2^2 & x_2 & y_2 & 1 \\ x_3^2 + y_3^2 & x_3 & y_3 & 1 \end{vmatrix} = 0$$

Punctul $M_4(x_4; y_4)$ este pe acest cerc dacă

$$\begin{vmatrix} x_4^2 + y_4^2 & x_4 & y_4 & 1 \\ x_1^2 + y_1^2 & x_1 & y_1 & 1 \\ x_2^2 + y_2^2 & x_2 & y_2 & 1 \\ x_3^2 + y_3^2 & x_3 & y_3 & 1 \end{vmatrix} = 0$$

Ecuatia cercului care trece prin $O(0; 0)$ este: $x^2 + y^2 = r^2$

Ecuatia cercului cu centrul $C(a; 0)$ pe Ox este: $(x-a)^2 + y^2 = r^2$

Ecuatia cercului cu centrul $C(0; b)$ pe Oy este: $x^2 + (y-b)^2 = r^2$

Distanța de la $M(x_0; y_0)$ la centrul cercului $C(a; b)$, este $d = MC = \sqrt{d^2 - r^2} = \sqrt{(x_0-a)^2 + (y_0-b)^2 - r^2}$ și se numește puterea lui M în raport cu cercul.

Axa radicală a două cercuri este locul geometric al punctelor care au aceeași putere față de cele două cercuri.

Dacă cercurile au ecuațiile: $x^2 + y^2 + 2Ax + 2By + C = 0$ și

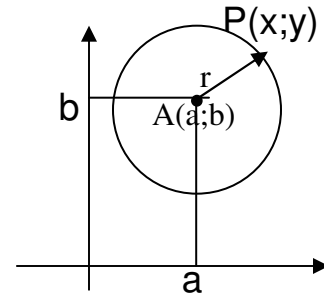
$x^2 + y^2 + 2A'x + 2B'y + C' = 0$ atunci ecuația axei radicale se obține prin scăderea ecuațiilor celor două cercuri, adică:

$$2(A-A')x + 2(B-B')y + C - C' = 0$$

Axa radicală este perpendiculară pe linia centrelor cercurilor.

Ecuatia tangentei la cercul $x^2 + y^2 + 2Ax + 2By + C = 0$ în punctul $P(x_0; y_0)$

este: $xx_0 + yy_0 + A(x+x_0) + B(y+y_0) + C = 0$

1. Elipsa

Elipsa $E(F_1; F_2; 2c; 2a)$, cu focarele $F(-c; 0)$ și $F'(c; 0)$, iar $A(a; 0)$, $A'(-a; 0)$, $B(0; b)$ și $B'(0; -b)$, punctele de intersecție cu axele, unde $a^2 - c^2 = b^2$, este locul geometric la punctelor $P(x; y)$ din plan care au suma distanțelor la focare constantă ($= 2a$).

Distanța focală $FF' = 2c$.

Ecuatia elipsei este: $x^2/a^2 + y^2/b^2 - 1 = 0$

Punctul $M(x_0; y_0)$ aparține elipsei/

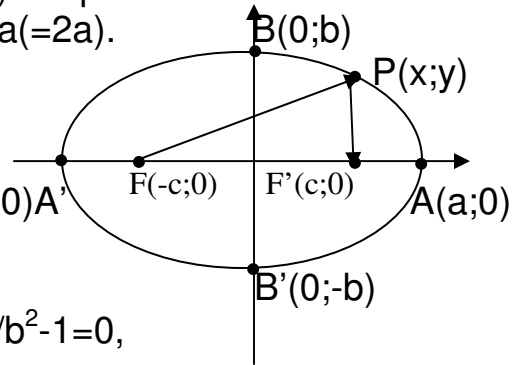
este pe elipsa dacă coordonatele

săe verifică ecuația elipsei,

adică dacă înlocuind pe

x cu x_0 și pe y cu y_0 obținem $x_0^2/a^2 + y_0^2/b^2 - 1 = 0$,

adică o relație adevărată.

Tangenta la elipsa în punctul $M_0(x_0; y_0)$ are ecuația (se obține prin dedublare), adică: $xx_0/a^2 + yy_0/b^2 - 1 = 0$ cu condiția ca $x_0^2/a^2 + y_0^2/b^2 - 1 = 0$

Aria elipsei este $A = \pi ab$.

1. Hiperbola

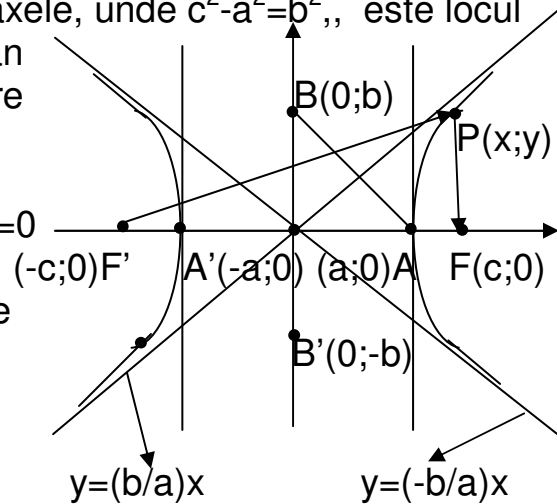
Hiperbola $H(F_1; F_2; 2c; 2a)$, cu focarele $F(-c; 0)$ și $F'(c; 0)$, iar $A(a; 0)$ și $A'(-a; 0)$, punctele de intersecție cu axele, unde $c^2 - a^2 = b^2$, este locul geometric la punctelor $P(x; y)$ din plan care au diferența distanțelor la focare constantă ($= 2a$).

Distanța focală $FF' = 2c$.

Ecuția hiperbolei este: $x^2/a^2 - y^2/b^2 - 1 = 0$

Punctul $M(x_0; y_0)$ aparține sau este pe hiperbola dacă coordonatele sale verifică ecuația hiperbolei, adică dacă înlocuind pe x cu x_0 și pe y cu y_0 obținem $x_0^2/a^2 - y_0^2/b^2 - 1 = 0$, adică o relație adevărată.

Tangenta la hiperbola în punctul $M_0(x_0; y_0)$ are ecuația se obține prin dedublare, adică: $xx_0/a^2 - yy_0/b^2 - 1 = 0$ cu condiția ca $x_0^2/a^2 - y_0^2/b^2 - 1 = 0$

Cazuri particulare:

1. Ecuția hiperbolei echilatre rapoartată la axele sale se obține dacă facem $b = a$: $x^2 - y^2 - a^2 = 0$, care are ca asimptote dreptele $y = \pm x$

2. Ecuția hiperbolei echilatre rapoartată la asimptotele sale se obține dacă facem $c = a\sqrt{2}$, $m = a/\sqrt{2}$: $xy = m^2$, sau $xy = -m^2$ cu asimptote chiar axele de coordonate.

3. Ecuția hiperbolei conjugate rapoartată la asimptotele sale, dar cu axa Oy jucînd rolul lui Ox , este $x^2/a^2 - y^2/b^2 + 1 = 0$

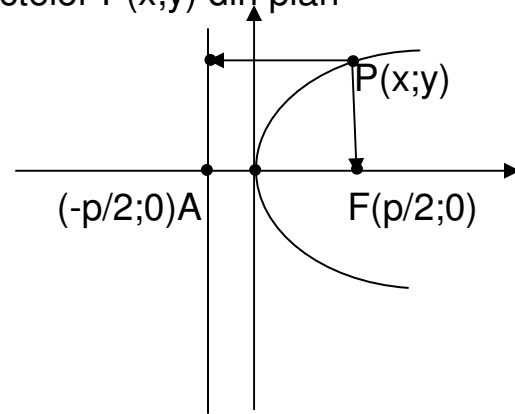
4. Ecuțiile parametrice ale hiperbolei rapoartată la asimptotele sale, se obține din $x^2/a^2 - y^2/b^2 = 1$, $(x/a + y/b)(x/a - y/b) = 1$, notăm cu $t = x/a + y/b$, deci $1/t = x/a - y/b$ și obținem ecuațiile $x = a/2(t + 1/t)$, $y = b/2(t - 1/t)$

1.Parabola

Parabola $P(F;d;p/2)$, cu focarul $F(p/2;0)$ si directoarea $x=-p/2$, iar $A(-p/2;0)$, este locul geometric la punctelor $P(x;y)$ din plan egal departate de focar si directoare.

Ecuatia parabolei este: $y^2=2px$
Punctul $M(x_0;y_0)$ apartine sau este pe parabola daca coordonatele sale verifica ecuatia parabolei, adica daca inlocuind pe x cu x_0 si pe y cu y_0 obtinem $y_0^2=2px_0$, adica o relatie adevarata.

Tangenta la hiperbola in punctul $M_0(x_0;y_0)$ are ecuatia se obtine prin dedublare, adica: $yy_0=p(x+x_0)$

Cazuri particulare:

2. Reper cartezian in spatiu

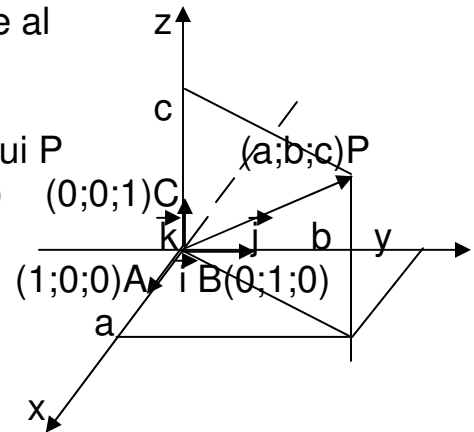
Un reper cartezian in spatiu este format din trei axe ($x'x; O; \vec{i}$) si ($y'y; O; \vec{j}$) si ($z'z; O; \vec{k}$) unde dreptele $x'x$, $y'y$ si $z'z$ sa fie perpendiculare, iar i , j si k sunt versorii (vectorii unitate) axelor.

Fie $Oxyz$ un reper cartezian si punctele $A(1;0;0) \in Ox$, $B(0;1;0) \in Oy$, $C(0;0;1) \in Oz$ si $P(a;b;c)$ un punct din spatiu. Vectorul definit de segmentul orientat \vec{OP} este vectorul de pozitie al punctului P , iar $\vec{i}=\vec{OA}$, $\vec{j}=\vec{OB}$, $\vec{k}=\vec{OC}$ versorii axelor de coordonate.

Notatie: \vec{r}_P este vectorul de pozitie al punctului P

$\vec{i}=\vec{r}_A$, $\vec{j}=\vec{r}_B$, $\vec{k}=\vec{r}_C$, $\vec{r}_P = \vec{OP} = a \cdot \vec{i} + b \cdot \vec{j} + c \cdot \vec{k} = (a;b;c)$

Modulul vectorului $|\vec{r}_P| = OP = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2}$

Orice vector care are aceeași direcție cu vectorul \vec{OP} se numește vector director al dreptei OP ; dacă \vec{v} este un vector director al dreptei OP atunci și $r \cdot \vec{v}$ este un vector director.

In spatiu, pe reperul cartezian ortonormat $Oxyz$, vectorul $\vec{AB} \in \vec{v}$ are reprezentarea $\vec{AB} = l \cdot \vec{i} + m \cdot \vec{j} + n \cdot \vec{k}$, iar l ; m ; n se numesc parametrii directori ai dreptei (ei dau direcția dreptei); $\vec{v} = (l;m;n)$.

O dreapta din spatiu este bine determinată dacă se cunosc parametrii ei directori l ; m ; n sau unghiurile (α ; β ; γ) pe care dreapta le face cu axele de coordonate Ox ; Oy respectiv Oz , deci $\cos \alpha = l/|\vec{AB}|$;

$\cos \beta = m/|\vec{AB}|$; $\cos \gamma = n/|\vec{AB}|$, iar versorul vectorului \vec{AB} este $\vec{AB}/|\vec{AB}| = \vec{i} \cdot \cos \alpha + \vec{j} \cdot \cos \beta + \vec{k} \cdot \cos \gamma$ Avem și $\cos^2 \alpha + \cos^2 \beta + \cos^2 \gamma = 1$, iar $\cos \alpha$; $\cos \beta$; $\cos \gamma$ se numesc cosinusurile directoare ale dreptei.

Dacă $\vec{u} = (x_1; y_1; z_1)$ și $\vec{v} = (x_2; y_2; z_2)$ atunci produsul scalar $\vec{u} \cdot \vec{v} = x_1 x_2 + y_1 y_2 + z_1 z_2$ Vectorii sunt perpendiculari dacă $\vec{u} \cdot \vec{v} = 0$

Dacă $\varphi = \langle \vec{u}; \vec{v} \rangle$ atunci $\cos \varphi = (\vec{u} \cdot \vec{v}) / (|\vec{u}| |\vec{v}|)$

$$\cos \varphi = (x_1 x_2 + y_1 y_2 + z_1 z_2) / (\sqrt{x_1^2 + y_1^2 + z_1^2} \sqrt{x_2^2 + y_2^2 + z_2^2})$$

Dacă $M_1(x_1; y_1; z_1)$ și $M_2(x_2; y_2; z_2)$ atunci

$|\vec{M_1 M_2}| = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2 + (z_2 - z_1)^2}$ este distanța dintre două puncte din spatiu, sau modulul vectorului $\vec{M_1 M_2}$, sau lungimea segmentului $[M_1 M_2]$.

Dacă M împarte segmentul în raportul $k = M_1 M / M M_2 > 0$ atunci M are coordonatele $x_M = (x_1 + k x_2) / (1 + k)$, $y_M = (y_1 + k y_2) / (1 + k)$, $z_M = (z_1 + k z_2) / (1 + k)$

Punctele O,A,B,C sunt coplanare daca vectorii \vec{OA} si \vec{OB} sunt necoliniari si exista numerele reale α si β astfel incit $\vec{OC}=\alpha\cdot\vec{OA}+\beta\cdot\vec{OB}$. Vectorii necoliniari si nenuli \vec{u} si \vec{v} ale caror directii sunt paralele cu un plan se numesc vectorii directori ai planului, deci orice vector \vec{w} din plan are o ecuatie de forma $\vec{w}=\alpha\cdot\vec{u}+\beta\cdot\vec{v}$, unde $\alpha; \beta \in \mathbb{R}$.

Un vector nenul \vec{n} se numeste vector normal la un plan daca un reprezentant al sau are dreapta suport perpendiculara pe plan.

Ecuatia vectoriala a planului care trece prin punctul M_0 si care este perpendicular pe \vec{n} este $(\vec{r} - \vec{r}_0) \cdot \vec{n} = 0$, unde \vec{r} este vectorul de pozitie al unui punct curent al planului, iar \vec{r}_0 este vectorul de pozitie al punctului M_0 .

Ecuatia planului determinat de un punct si doi vectori necoliniari:

$\vec{r} = \vec{r}_0 + s \cdot \vec{u} + t \cdot \vec{v}$ sau in transcriere parametrica daca $\vec{r} = (x, y, z)$,

$\vec{r}_0 = (x_0, y_0, z_0)$ $\vec{u} = (k_1; l_1; m_1)$, $\vec{v} = (k_2; l_2; m_2)$ obtinem ecuatia :

$x = x_0 + sk_1 + tk_2$; $y = y_0 + sl_1 + tl_2$; $z = z_0 + sm_1 + tm_2$, unde $s ; t \in \mathbb{R}$ sunt doi parametri reali, parametrii planului.

Ecuatia generala a planului : $ax+by+cz+d=0$ si $a^2+b^2+c^2 \neq 0$

Ecuatia normala a planului: $a(x-x_0)+b(y-y_0)+c(z-z_0)=0$, unde vectorul $\vec{n}=(a; b; c)$ se numeste vectorul normal la plan.

Doua plane $a_1x+b_1y+c_1z+d_1=0$ si $a_2x+b_2y+c_2z+d_2=0$ coincid daca : $a_1/a_2=b_1/b_2=c_1/c_2=d_1/d_2$

Ecuatii particulare:

Ecuatia planului care trece prin O : $ax+by+cz=0$

Ecuatia planului paralel cu Ox : $by+cz+d=0$, daca acest plan contine axa Ox, atunci el are ecuatia : $by+cz=0$

Ecuatia planului paralel cu Oy : $ax+cz+d=0$, daca acest plan contine axa Oy, atunci el are ecuatia : $ax+cz=0$

Ecuatia planului paralel cu Oz : $ax+by+d=0$, daca acest plan contine axa Oz, atunci el are ecuatia : $ax+by=0$

Ecuatia planului paralel cu xOy : $cz+d=0$, daca acest plan contine O, atunci el este chiar planul xOy si are ecuatia : $z=0$

Ecuatia planului paralel cu yOz : $ax+d=0$, daca acest plan contine O, atunci el este chiar planul yOz si are ecuatia : $x=0$

Ecuatia planului paralel cu zOx : $by+d=0$, daca acest plan contine O, atunci el este chiar planul zOx si are ecuatia : $y=0$

Daca $A(a;0;0)$, $B(0;b;0)$, $C(0;0;c)$, sunt punctele de pe axe, atunci ecuatia $x/a+y/b+z/c-1=0$ este ecuatia planului prin taieturi.

Distanța de la un punct $M(x_0, y_0, z_0)$ la un plan $ax+by+cz+d=0$ este:
 $d(M ; P) = (| ax_0+by_0+cz_0+d |) / (\sqrt{a^2+b^2+c^2})$

Planul care contine punct $M(x_0, y_0, z_0)$ si doi vectori necoliniari $\vec{v}_1=(l_1; m_1; n_1)$, $\vec{v}_2=(l_2; m_2; n_2)$ are ecuatia: $\vec{r} = \vec{r}_0 + \alpha \cdot \vec{v}_1 + \beta \cdot \vec{v}_2$, unde \vec{r} si \vec{r}_0 sunt vectorii de pozitie ai punctului curent M si respectiv M_0 , iar $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$.

Doua plane $a_1x+b_1y+c_1z+d_1=0$ si $a_2x+b_2y+c_2z+d_2=0$ sunt perpendiculare daca si numai daca: $a_1a_2+b_1b_2+c_1c_2=0$.

Doua plane $a_1x+b_1y+c_1z+d_1=0$ si $a_2x+b_2y+c_2z+d_2=0$ sunt paralele daca si numai daca: $a_1/a_2=b_1/b_2=c_1/c_2$.

Doua plane $a_1x+b_1y+c_1z+d_1=0$ si $a_2x+b_2y+c_2z+d_2=0$ coincid daca si numai daca: $a_1/a_2=b_1/b_2=c_1/c_2=d_1/d_2$.

6.Ecuatia dreptei in spatiu

1.Ecuatia vectoriala a dreptei care trece prin punctul $M(x_0, y_0, z_0)$ si are directia vectorului $\vec{v}=(l; m; n)$, este: $\vec{r} = \vec{r}_0 + \alpha \cdot \vec{v}$, unde \vec{r} si \vec{r}_0 sunt vectorii de pozitie ai punctului curent M si respectiv M_0 , iar $\alpha \in \mathbb{R}$.

2.Ecuatiile parametrice ale dreptei care trece prin punctul $M(x_0, y_0, z_0)$ si are directia vectorului $\vec{v}=(l; m; n)$, sunt:
 $x=x_0+tl$; $y=y_0+tm$; $z=z_0+tn$, unde $t \in \mathbb{R}$.

3.Ecuatiile parametrice ale dreptei care trece prin punctul $M(x_0, y_0, z_0)$ si are directia vectorului $\vec{v}=(l; m; n)$, sunt:
 $(x-x_0)/l=(y-y_0)/m=(z-z_0)/n$.

4.Ecuatia dreptei care trece prin punctele $M_1(x_1; y_1; z_1)$ si $M_2(x_2; y_2; z_2)$ este : $\vec{r} = \vec{r}_1 + t(\vec{r}_2 - \vec{r}_1)$, unde $t \in \mathbb{R}$, iar \vec{r}_1 si \vec{r}_2 sunt vectorii de pozitie ai punctelor $M_1(x_1; y_1; z_1)$ si $M_2(x_2; y_2; z_2)$, \vec{r} este vectorul de pozitie al punctului curent de pe dreapta.

5.Ecuatiile parametrice ale dreptei care trece prin punctele $M_1(x_1; y_1; z_1)$ si $M_2(x_2; y_2; z_2)$ sunt :
 $x=x_1+t(x_2 - x_1)$; $y=y_1+t(y_2 - y_1)$; $z=z_1+t(z_2 - z_1)$, unde $t \in \mathbb{R}$

6.Ecuatiile canonice ale dreptei care trece prin punctele $M_1(x_1; y_1; z_1)$ si $M_2(x_2; y_2; z_2)$ sunt :
 $(x-x_1)/(x_2 - x_1)=(y-y_1)/(y_2 - y_1)=(z-z_1)/(z_2 - z_1)$.

7. Ecuațiile drepte sub forma explicită, dreapta care trece prin punctul $M(p, q, 0)$ din planul xOy și are direcția vectorului $\vec{v}=(\alpha; \beta; 1)$, $\alpha\beta \neq 0$ sunt:
 $x = \alpha z + p$, $y = \beta z + q$.

8. Unghiul a două drepte, φ , care au vectorii directori \vec{u}_1 și \vec{u}_2 , este dat de formula : $\cos \varphi = |\vec{u}_1 \cdot \vec{u}_2| / (|\vec{u}_1| \cdot |\vec{u}_2|)$

9. Unghiul (φ) unei drepte cu un plan, cu vectorii directori \vec{u} și \vec{n} vectorul normal la plan ($\varphi = \angle(\vec{u}, \vec{n})$), este dat de formula :
 $\varphi = \pi/2 - \varphi'$ și $\cos \varphi' = |\vec{n} \cdot \vec{u}| / (|\vec{n}| \cdot |\vec{u}|)$

10. Unghiul (φ) a două plane, cu vectorii directori \vec{n}_1 și \vec{n}_2 , vectorii normali ai planelor ($\varphi = \angle(\vec{n}_1, \vec{n}_2)$), este dat de formula :
 $\cos \varphi = |\vec{n}_1 \cdot \vec{n}_2| / (|\vec{n}_1| \cdot |\vec{n}_2|)$

1. $v = a \cdot i + b \cdot j + c \cdot k$, $i, j, k =$ versorii (vectorii unitate), a, b, c parametrii directori, un reprezentant al vectorului poate fi seg. OP, iar $P(a; b; c)$
 $i^2 = j^2 = k^2 = 1$, $i \cdot j = i \cdot k = j \cdot k = 0$, modulul lui v , este $|\vec{v}| = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2}$
2. Produsul scalar a doi vectori $u = a \cdot i + b \cdot j + c \cdot k$, $v = a' \cdot i + b' \cdot j + c' \cdot k$ este
 $u \cdot v = |u||v|\cos \varphi = aa' + bb' + cc'$, unde φ este unghiul dintre direcțiile vectorilor, deci
 $\cos \varphi = (aa' + bb' + cc') / (\sqrt{a^2 + b^2 + c^2} \sqrt{a'^2 + b'^2 + c'^2})$
3. Vectorii sunt egali, $u = v$ dacă $a = a'$, $b = b'$ și $c = c'$
4. $u + v = (a + a')i + (b + b')j + (c + c')k$, $u - v = (a - a')i + (b - b')j + (c - c')k$,
 $r \cdot u = ra \cdot i + rb \cdot j + rc \cdot k$
5. Vectorii sunt coliniari dacă $u = r \cdot v$, unde $r \in \mathbb{R}$
6. Vectorii sunt perpendiculari dacă $uv = aa' + bb' + cc' = 0$
7. Ecuația dreptei în spațiu:
 a) Ecuația dreptei care trece prin punctul $P(x_0; y_0)$ și are direcția vectorului
 $v = (a; b; c) = a \cdot i + b \cdot j + c \cdot k$: $(x - x_0)/a = (y - y_0)/b = (z - z_0)/c$
 b) Ecuația dreptei care trece prin punctele $M_1(x_1; y_1; z_1)$ și $M_2(x_2; y_2; z_2)$:
 $(x - x_1)/(x_2 - x_1) = (y - y_1)/(y_2 - y_1) = (z - z_1)/(z_2 - z_1)$
 $d = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2 + (z_2 - z_1)^2}$ este distanța $M_1 M_2$
8. Ecuația planului în spațiu :
 a) Ecuația generală a planului : $ax + by + cz + d = 0$ și $a^2 + b^2 + c^2 \neq 0$
 b) Ecuația normală a planului: $a(x - x_0) + b(y - y_0) + c(z - z_0) = 0$, unde vectorul
 $n = (a; b; c)$ se numește vectorul normal la plan și $P(x_0; y_0)$.
 c) Două plane $a_1x + b_1y + c_1z + d_1 = 0$ și $a_2x + b_2y + c_2z + d_2 = 0$ coincid dacă :
 $a_1/a_2 = b_1/b_2 = c_1/c_2 = d_1/d_2$
 d) Două plane $a_1x + b_1y + c_1z + d_1 = 0$ și $a_2x + b_2y + c_2z + d_2 = 0$ sunt perpendiculare dacă
 și numai dacă: $a_1a_2 + b_1b_2 + c_1c_2 = 0$.
 e) Două plane $a_1x + b_1y + c_1z + d_1 = 0$ și $a_2x + b_2y + c_2z + d_2 = 0$ sunt paralele dacă și numai
 dacă: $a_1/a_2 = b_1/b_2 = c_1/c_2$.
 f) Dacă $A(a; 0; 0)$, $B(0; b; 0)$, $C(0; 0; c)$, sunt punctele de pe axe, atunci ecuația
 $x/a + y/b + z/c - 1 = 0$ este ecuația planului prin tăieturi.
9. Distanța de la un punct $M(x_0, y_0, z_0)$ la un plan $ax + by + cz + d = 0$ este:
 $d(M; P) = |ax_0 + by_0 + cz_0 + d| / (\sqrt{a^2 + b^2 + c^2})$
10. Dacă $A(a; b; c)$ $B(a'; b'; c')$, și $AM/MB = k$, atunci M are coordonatele
 $x_1 = (a + a'k)/(1 + k)$ și $y_1 = (b + b'k)/(1 + k)$, $z_1 = (c + c'k)/(1 + k)$, dacă $k = 1$, $M =$ mijlocul $[AB]$,
 deci $x_1 = (a + a')/2$ și $y_1 = (b + b')/2$ $z_1 = (c + c')/2$

Exercitii tip BAC-2007

1. Calculati:

- a) $\sin \pi/3 + \cos \pi/6$ b) $\sin^2(2007\pi/3) + \sin^2(2007\pi/6)$
c) $\sin^2(2007\pi/3) + \cos^2(2007\pi/3)$ d) $\sin 2005\pi$ e) $\sin^2 3 + \cos^2 3$
f) $\sin u$ daca $u \in [\pi/6; 3\pi/4]$ si $\cos u = -11/12$ g) $\sin \pi/2 + \cos 5\pi/2$
h) $\sin 3 \cdot \sin^2(2 \cdot 3) \cdot \sin^3(3 \cdot 3) \cdot \dots \cdot \sin^{2007}(2007 \cdot 3)$ i) $\operatorname{tg} \pi/3$ j) $\operatorname{tg} \pi/4$
k) $\operatorname{tg} 3\pi/4$ l) $\operatorname{ctg} \pi/3 \cdot \operatorname{tg} \pi/3$ m) $\sin \pi/3 \cdot \sin 5\pi/3$
n) $\sin^2 \pi/5 + \cos^2 \pi/5$ o) $\sin^2 5 + \cos^2 5$ p) $\sin^2 50^\circ + \cos^2 50^\circ$
q) $2 \sin \pi/12 \cos \pi/12$
r) $(\sin 10 - \sin 1)(\sin 9 - \sin 2)(\sin 8 - \sin 3) \dots (\sin 2 - \sin 9)(\sin 1 - \sin 10)$
s) $(\sin 1^\circ - \cos 1^\circ)(\sin 2^\circ - \cos 2^\circ)(\sin 3^\circ - \cos 3^\circ) \dots (\sin 89^\circ - \cos 89^\circ)$

2. Sa se arate ca :

- a) $\sin 45^\circ$ nu este numar rational
b) $\cos 45^\circ$ nu este numar rational
b) $\sin 45^\circ \cos 45^\circ$ este numar rational

3. Sa se arate ca : a) $\sin 4 > 0$ b) $\cos 4 < 0$ c) $\sin 3 < 0$ d) $\cos 2 > 0$

4. Sa se determine semnul numarului : a) $\sin 3$ b) $\sin \pi/3 - \cos \pi/3$
c) $\sin \pi/2003 - \cos \pi/2003$ d) $\cos 3$ e) $\sin 2$ f) $\sin 5$ g) $\sin 1$

5. In triunghiul ABC dreptunghic in A se cere sa calculati:

- a) $\sin B + \sin C$ b) $\sin^2 B + \cos^2 B$ c) $\sin B - \sin C$ d) $\cos B + \cos C$
e) $\cos B - \cos C$ f) mediana AM daca $BC = 12$ g) raza cercului
circumscribit triunghiului daca $AB = 12$ si $AC = 5$

6. Calculati:

- a) $\sin(B+C)$ intr-un triunghi in care $\sin A = \sqrt{3}/2$
b) $B+C$ daca $\sin A = \sqrt{2}/2$

7. Rezolvati ecuatiile : a) $\sin x = -1/2$ b) $\sin 3x = -1$ c) $\sin 2x = 0$
d) $\sin 3x = 0$ e) $\cos 3x = 1$ f) $\cos x = \sqrt{3}/2$ g) $\cos 3x = -\sqrt{3}/2$

8. Care este cel mai mare dintre numerele :

- a) $\cos \pi/3$, $\sin \pi/2$, $\sin \pi/6$, $\cos \pi/4$
b) $\sin 3$, $\sin 4$ c) $\sin 5$, $\sin 6$, d) $\cos 4$, $\cos 3$
e) $\cos 1$ si $\sqrt{2}/2$ f) $\sin 2$ si $\cos 2$

9. Sa se determine $\sin A$ stiind ca laturile triunghiului ABC sunt:

a) $AB=12$; $BC=32$; $AC=22$ b) $AB=10$; $BC=10$; $AC=6$

10. Calculati aria :

a) unui triunghi care are o latura de 22 si inaltimea corespunzatoare ei de 32.

b) unui triunghi care are laturile de 12 si 8, iar unghiul dintre ele este egal cu $\pi/3$.

c) unui triunghi care are raza cercului inscris de $\sqrt{3}$ si perimetrul de 18.

d) unui triunghi care are virfurile in punctele $A(-1;2)$, $B(3;-2)$, $C(-2;-5)$.

e) cercului cu ecuatie : $(x-11)^2+(y+16)^2=36$

f) unui patrat cu diagonala de $12\sqrt{2}$

g) unui cub cu diagonala de $\sqrt{3}$

11. Calculati inaltimele unui triunghi :

a) care are laturile de 20, 8 si 18

b) care are laturile de 20, 21 si 29

c) care are laturile de 12;13;5

d) care are doua laturi congruente si egale cu 10, iar unghiul dintre ele de 60° .

e) care are doua laturi congruente si egale cu 16, iar baza de 12.

f) care are toate laturile congruente si egale cu 32.

12. Calculati $\sin A$ intr-un triunghi care are laturile $AB=6$, $BC=18$ si $m(\angle C)=60^\circ$.

13. Calculati $\sin 15^\circ$ folosind eventual formula $\sin(u-v)$

14. Calculati inaltimele si laturile unui triunghi care are doua dintre laturi de 20 si un unghi de 120° .

15. Sa se determine aria patratului cu perimetrul de 16.

16. Cite diagonale are un poligon convex cu 5, 6, 7 laturi ?

17. Sa se determine aria cubului cu muchia de 5.

18. Se da cubul ABCDA'B'C'D' si M mijlocul lui [BC], iar N mijlocul lui [A'D']. Se cere sa calculti o functie trigonometrica a unghiului format de BD' cu MN. Aceeasi problema pentru o diagonala a cubului si o fata laterala a sa.

19. Calculati lungimea medianei AM a triunghiului :

a) cu virfurile in punctele : C(13;-14), A(-12;11) , B(-11;-16) . Calculati si perimetrul acestui triunghi.

b) cu laturile AB=12, AC=12, BC=5

c) cu laturile AB=12, AC=12, BC=12√2

20. Sa se determine coordonatele centrului de greutate al triunghiului determinat de urmatoarele trei puncte A(-1;3) , B(4;-12), C(-4;-2).

21. Sa se determine parametrul real $m \in \mathbf{R}$, si coordonatele virfurilor triunghiului determinat de urmatoarele trei puncte A(m-3;2) , B(-4;3m-2), C(m+2;-8), stiind ca centrul de greutate al triunghiului este in punctul G(-6;11).

22. Sa se determine coordonatele centrului de greutate al triunghiului determinat de urmatoarele trei puncte A(m-1;4) , B(-3;2m-1), C(m+1;-2), stiind ca centrul de greutate este pe axa Ox.

23. Sa se determine natura patrulaterului determinat de urmatoarele patru puncte A(3;-2) , B(12;-1), C(15;5) , D(6;5).
Calculati coordonatele punctului de intersectie a diagonalelor patrulaterului si perimetrul patrulaterului.

24. Sa se determine parametrii reali a,b astfel incit punctul D(a;b) sa fie cel de-al patrulea virf al paralelogramului ABCD :

a) A(-2;3) , B(5;-16), C(-1 ;-5)

c) A(-3 ;5) , B(-1;-1), C(-1 ;2)

25. Sa se calculeze modulul vectorilor :

a) $\vec{AB} + \vec{BC} + \vec{CA}$ a) $\vec{u} = -7 \cdot \vec{i} + 3 \cdot \vec{j} - 2 \cdot \vec{k}$ b) $\vec{v} = -4 \cdot \vec{i} + \vec{j} - 2 \cdot \vec{k}$

26. Sa se determine parametrul real a astfel incit modulul vectorilor :

a) $\vec{u} = -7 \cdot \vec{i} + a \cdot \vec{j} - 2 \cdot \vec{k}$ sa fie 12 b) $\vec{v} = (a-4) \cdot \vec{i} + a \cdot \vec{j} - 2 \cdot \vec{k}$

27. Sa se calculeze 1/u daca :

28. Sa se calculeze $u+v$ si $u-v$ si uv si $3u$ si $-2v$ daca :

a) $\vec{u}=2\cdot \vec{i}+5\cdot \vec{j}-3\cdot \vec{k}$ si $\vec{v} = -2\cdot \vec{i}+3\cdot \vec{j}-7\cdot \vec{k}$

29. Sa se calculeze produsul scalar al vectorilor :

a) $\vec{u}=2\cdot \vec{i}+5\cdot \vec{j}-3\cdot \vec{k}$ si $\vec{v} = -2\cdot \vec{i}+3\cdot \vec{j}-7\cdot \vec{k}$

Rezolvare:

Daca $\vec{u}=(x_1 ;y_1 ;z_1)$ si $\vec{v}=(x_2 ;y_2 ;z_2)$ atunci produsul scalar

$$\vec{u}\cdot\vec{v}=x_1x_2+y_1y_2+z_1z_2$$

Deci $\vec{u}=(2 ;5 ;-3)$ si $\vec{v}=(-2 ;3 ;-7)$ atunci produsul scalar

$$\vec{u}\cdot\vec{v}=(2)(-2)+(5)(3)+(-3)(-7)=-4+15+21=32$$

b) $\vec{u} = \vec{i} -2\cdot \vec{j} -5\cdot \vec{k}$ si $\vec{v} = -3\cdot \vec{i} +4\cdot \vec{j} + \vec{k}$

c) $\vec{u}=3\cdot \vec{i} +2\cdot \vec{j}$ si $\vec{v} = -5\cdot \vec{i} +14\cdot \vec{j}$

30. Sa se calculeze cosinusul unghiului format de vectorii :

a) $\vec{u}=2\cdot \vec{i}+5\cdot \vec{j}$ si $\vec{v} = -5\cdot \vec{i}+2\cdot \vec{j}$ b) $\vec{u} = -\vec{i} + 2\cdot \vec{j}$, $\vec{v} = -3\cdot \vec{i} + \vec{j}$

c) $\vec{u} = \vec{i} -3\cdot \vec{j} -2\cdot \vec{k}$ si $\vec{v} = -2\cdot \vec{i} +2\cdot \vec{j} + \vec{k}$

d) $\vec{u}=2\cdot \vec{i} +3\cdot \vec{j}$ si $\vec{v} = -2\cdot \vec{i} +10\cdot \vec{j}$

31. Sa se determine $a \in \mathbb{R}$ astfel incit vectorii sa fie perpendiculari:

a) $\vec{u}=a\cdot \vec{i}+3\cdot \vec{j}$ si $\vec{v} = -2\cdot \vec{i}+1\cdot \vec{j}$

32. Sa se scrie un vector paralel cu:

a) $\vec{u}=2\cdot \vec{i}+3\cdot \vec{j}$ b) $\vec{v} = -2\cdot \vec{i}+7\cdot \vec{j}$

33.

34. Sa se determine ecuatiile dreptei care trece prin punctul $P(-1;3;-5)$

si este paralela cu dreapta de ecuatie : $(x-4)/5=(y+2)/(-2)=(z-4)/3$.

Rezolvare:

Ecuatiile parametrice ale dreptei care trece prin punctul $P(x_0,y_0, z_0)$ si are directia vectorului $\vec{v}=(l; m; n)$, sunt:

$(x-x_0)/l=(y-y_0)/m=(z-z_0)/n$, rezulta ca $P(x_0=-1;y_0=3;z_0=-5)$ si $\vec{v}=(l=5; m=-2; n=3)$, deci ecuatia este : $(x+1)/5=(y-3)/(-2)=(z+5)/3$.

Aceeasi problema daca:

b) $P(1;-3;-2)$ si $(x+3)/(-4)=(y-3)/(2)=(z-4)/(-3)$

c) $P(2;-3;1)$ si $(x-2)/(-5)=(y+4)/(-2)=(z-4)/(-2)$

d) $P(-5;-1;3)$ si $(x+1)/6=(y-2)/(-5)=(z-2)/(-4)$

35.Sa se gaseasca coordonatele punctelor de intersectie dintre:

a) dreapta $y=-3x+1$ si parabola $y^2=6x$

b) dreapta $y=-5x$ si hiperbola $x^2/16-y^2/25=1$

c) dreapta $3x-2y=1$ si elipsa $x^2/8+y^2=1$

d) dreapta $3x-2y=1$ si cercul $x^2+y^2=4$

e) parabola $x^2=-6y$ si parabola $y^2=6x$

f) dreapta $-5x-y=12$ si axele de coordonate si prima bisectoare

g) dreapta $-x+4y=2$ si prima bisectoare

h) dreptele $-2x-y=12$ si $3x-4y+5=0$

36.Sa se determine parametrii reali a,b,c astfel incit punctele sa apartina curbelor date :

a) $A(-2;3)$, $B(5;-16)$ sa fie pe dreapta $y=ax+b$

b) $A(a-1 ; -5)$, $B(-3 ; a+5)$ sa fie pe $3x-2y+8=0$

c) $P(-3 ;5)$ sa fie pe cercul $(x-a)^2+(y+16)^2=25$

d) $P(0 ;5\sqrt{2})$ sa fie pe elipsa $x^2/12+y^2/a=1$

e) $A(-1;-2)$, $B(2;-1)$ sa fie pe $x+ay+b=0$

f) $A(-5 ;8)$ sa fie pe cercul $x^2+y^2=a$

d) $P(a ;\sqrt{2})$ sa fie pe elipsa $x^2/2+y^2/12=1$

37.Sa se determine parametrii reali a,b,c astfel incit punctul $P(a;b;c)$

sau $P(a;b)$, dupa caz sa apartina planelor/dreptelor/curbelor date :

a) $y=-3x+2$ b) $x-2y+2=0$ c) $(x-2)^2+(y+6)^2=5$ d) $x^2/2+y^2/3=1$

e) $x-y+10=0$ f) $x^2+y^2=4$ g) $x^2/5+y^2/2=2$ h) $x+y+z=6$

38 Sa se determine parametrul real a astfel incit dreapta $x-2ay+5=0$ sa fie paralela cu dreapta $-x-y+2=0$

39. Fie $A(-2;1)$, $B(1;-6)$ si $M(a ;b)$. Determinati coordonatele punctului M astfel incit acesta sa fie simetricul lui A fata de B.

40. Cite puncte din interiorul cercului $x^2 + y^2 = 2$ au ambele coordonate numere întregi ?

41. Sa se determine aria unui triunghi echilateral cu virfurile pe cercul: $x^2 + y^2 + 7 = 0$. Calculati si perimetrul triunghiului.

42. Sa se determine aria triunghiului cu virfurile in punctele :

- a) $O(0;0)$, $A(-2;3)$, $B(5;-16)$ b) $C(3;-4)$, $A(-2;1)$, $B(-1;-6)$
c) $O(0;0)$, $A(-3;8)$, $B(-5;-6)$ d) $C(4;-4)$, $A(-2;6)$, $B(-3;-6)$

43. Sa se arate ca triunghiul cu virfurile in punctele date, este :

- a) dreptunghic: $O(0;0)$, $A(-2;3)$, $B(5;-16)$.
b) echilateral : $C(3;-4)$, $A(-2;1)$, $B(-1;-6)$.
c) isoscel : $C(3;-2)$, $A(-3;2)$, $B(-6;-6)$.

44. Sa se determine/stabileasca :

- b) daca punctele $A(0;-4)$, $B(-12;7)$, $C(-1;3)$ sunt coliniare sau nu.
a) daca punctele $A(-1;2;3)$, $B(3;-2;3)$, $C(1;0;-1)$, $D(2;-3;3)$, sunt coplanare sau nu.
b) daca punctele $A(-1;0;-3)$, $B(2;-1;2)$, $C(-1;3;-1)$ sunt coliniare sau nu.
b) daca punctele $A(-2;1;-3)$, $B(-2;-4;5)$, respectiv $C(-1;2;-3)$, $D(0;-2;1)$ determina doua drepte perpendiculare.
b) daca punctele $A(-5;3;6)$, $B(-1;8;-4)$, $C(-1;12;-3)$, formeaza un triunghi isoscel.
b) parametrii reali a, b, c daca punctele $A(-1;-1;2)$, $B(1;-2;3)$, $C(-1;1;-3)$, sunt in planul $ax + by + cz + 8 = 0$.
b) parametrii reali a, b, c daca punctele $A(3;-1;4)$, $B(2;-2;1)$, $C(-3;2;-3)$, sunt in planul $x + by + cz + a = 0$.
b) parametrul real a astfel incit punctele $A(-1;a;6)$, $B(-1;2;-4)$, $C(-1;2;-3)$, sa fie coplanare.
b) parametrul real a astfel incit punctul $A(a;-6)$ sa fie pe dreapta $-3x + y - 7 = 0$.
b) parametrul real a astfel incit dreptele $-3x + y - 7 = 0$ si $x + (2a - 1)y - 8 = 0$ sa fie perpendiculare/paralele/ sa faca intre ele un unghi de 60° .
b) parametrii reali a, b astfel incit punctele $A(a;-2)$ si $B(-1;b)$ sa fie pe dreapta $-2x + 3y - 12 = 0$.
b) ecuatia planului care trece prin punctul $A(-3;-2;5)$ si este paralel cu planul $-2x + y + 3z - 8 = 0$.

b) ecuatia dreptei $y=ax+b$ care trece prin punctul $A(2;-3)$ si este perpendiculara pe directia $2x-y+9=0$

b) ecuatia planului care trece prin punctul $A(-1;2;-3)$ si este perpendicular pe directia $\vec{n}=(1;2;3)$.

h) coordonatele unui punct de pe parabola $y^2=-12x$

b) parametrul real a astfel incit punctele $A(-1;a;6)$, $B(-1;2;-4)$, $C(-1;2;-3)$, sa determine laturile unui triunghi echilateral.

45. Sa se calculeze distanta :

a) de la $A(-3;2)$ la dreapta $y=-3x+4$

b) de la $A(-1;-2;0)$ la planul $-3x+2y-4z=0$

c) dintre punctele $A(-1;3;2)$ si $B(-3;7)$

d) de la $A(-8;2;-3)$ la planul xOz

e) de la $A(3;-12;-4)$ la planul xOy

f) de la $A(-2;2;1)$ la planul yOz

g) dintre punctele $A(-2;3)$ si $B(5;-16)$.

h) dintre punctele $A(-1;-2;3)$ si $B(0;-5;-1)$.

46. Sa se stabileasca daca :

a) punctul $A(-3;-9)$ este pe dreapta $y=-3x+11$

b) punctul $A(-1;-1;1)$ este in planul $-x+2y-z=0$

a) daca punctele $A(-1;-2)$ si $B(-3;4)$ sunt pe cercul $(x-1)^2+(y+2)^2=8$

b) daca punctul $A(-1;2;-1)$ este in planul xOz

b) daca punctul $A(3;-12;0)$ este in planul xOy

b) daca punctul $A(0;2;1)$ este in planul yOz

a) daca punctele $A(-2;0)$, $B(4;-3\sqrt{3})$ si $C(5;-16)$ sunt pe hiperbola $x^2/4-y^2/9=1$

a) daca punctele $A(-2;5)$, $C(0;-5)$ si $B(3;-6)$ sunt pe hiperbola $x^2/2-y^2/25=1$

a) daca punctele $A(2\sqrt{5};-3)$, $C(-2;\sqrt{2})$ si $B(0;-2)$ sunt pe hiperbola $x^2/16-y^2/4=-1$

a) daca punctele $A(-2;3)$ si $B(-3;-27)$ sunt pe hiperbola $xy=81$.

b) daca punctele $A(-1;-2)$ si $B(10;-40)$ sunt pe parabola $y^2=160x$.

a) daca punctele $A(-2\sqrt{3};5\sqrt{2}/2)$ si $B(5;-16)$, $C(0;-5)$ sunt pe elipsa $x^2/24+y^2/25=1$

47. Sa se arate ca punctul $A(6n/(n^2+9); (n^2-9)/(n^2+9))$ este pe cercul $x^2+y^2=1$, pentru orice $n \in \mathbb{N}$. Sa se arate ca pe acest cerc sunt cel puțin 2007 puncte cu coordonatele rationale.

48. Sa se determine ecuatiile tangentei la :

- a) cercul $(x-2)^2+(y+1)^2=25$ in punctul $P(-1;3)$
- b) parabola $y^2=3x$ in punctul $P(27;-9)$
- c) hiperbola $2x^2-5y^2=5$ in punctul $P(-5;-3)$
- d) elipsa $x^2+3y^2=25$ in punctul $P(-1;-2\sqrt{2})$

49. Sa se determine ecuatiile :

- a) cercului cu centrul in punctul $P(-2;2)$ si tangenta dreptei $x+2y-6=0$
- b) cercului cu centrul in $P(-6;-12)$ si care trece prin punctul $A(-7;12)$
- c) cercului cu diametrul determinat de punctele $P(-4;2)$ si $A(-2;8)$
- d) parabolei cu focarul in punctul $P(10;0)$
- e) hiperbolei cu distanta focala 22 si virful $A(2;0)$
- f) dreptei paralela cu dreapta $x=-1/2$
- g) dreptei paralela cu dreapta $2y-x=-1/2$
- h) dreptei paralela cu dreapta $y=-2$
- i) dreptei paralela cu dreapta $x=12$
- j) cercului care trece prin punctele $A(-1;2)$, $B(-5;-8)$, $C(4;12)$
- k) hiperbolei cu focarele $F(4/\sqrt{5},0)$ si virful $A(1;0)$
- l) elipsei cu focarele $F(4;0)$ si virful $A(12;0)$

50. Sa se calculeze coordonatele proiectiilor punctelor:

- a) $A(-12;35)$ si $B(9;-16)$ pe axa Ox b) $A(-2;5;-11)$ si $B(-9;-1;14)$ pe axa Oz , Oy si Ox c) $A(-12;-8;1)$ si $B(-8;10;-4)$ pe planele xOz , zOy si yOx si pe planul $x+2y-3z=0$.

51. Sa se determine coordonatele centrului de greutate al triunghiului cu virfurile in punctele A , B , C :

- a) $A(-1;-2)$, $B(-3;-2)$ si $C(3;-1)$ b) $A(6;-2)$, $B(-4;-6)$ si $C(-4;12)$.

52. Sa se determine coordonatele punctului de intersectie dintre dreapta $(x-3)/6=(y+5)/(-10)=(z-2)/12$ cu planul:

- a) $z=0$ b) $x=0$ c) $y=0$ d) $x+2y-z=0$ e) $3x-y+2z=10$ f) $-x+y-4z=6$
- g) $A(-5;-2)$, $B(4;-2)$ si $C(2;-1)$ h) $A(1;-8)$, $B(-3;-2)$ si $C(6;-8)$.

53. Sa se determine coordonatele punctului $P(a ;b)$ de pe cercul $x^2+y^2=25$ stiind ca :

- a) are coordonatele numere intregi. b) are coordonatele egale.

54. Sa se determine coordonatele mijlocului segmentului $[AB]$:

- a) $A(0;-2)$, $B(2;-8)$ b) $A(-1;0;-2)$, $B(-3;2;-2)$ c) $A(-10;8)$, $B(-2;6)$.

a) A(-20;-12), B(12;-18) b) A(-2;4;6), B(-1;8;-2) c) A(4;2), B(-2;-8).

55.Sa se determine elementele :

a) cercului $(x-4)^2+(y-15)^2=32$ b) cercului $4x^2+21y^2=12$

c) elipsei $x^2+y^2/12=1$ d) hiperbolei $x^2/28-4y^2=1$

e) parabolei $y^2=3x$ f) elipsei $4x^2+36y^2=1$

56.Sa se determine ecuatiile :

a) dreptei care trece prin punctele A(-4; -2) si B(1;0)

b) cercului cu centrul in C(-4; 5) si raza $r=5$

57.Sa se calculeze volumul tetraedrului cu virfurile in punctele:

a) A(0;-1;2), B(-3;2;1), C(1;3;-2), D(2;-1;1).

b) A(-1;12;8), B(-2;-2;4), C(3;4;-8), D(6;-10;12).